

GÜZEL SÖZE UYMANIN ÖNEMİ

Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve:
"Gerçekten ben Müslümanlardanım"
diyenden daha güzel sözlü kimdir?
(Fussilet Suresi, 33)

HARUN YAHYA

الله
رسول
محمد

Güzel söz söylemek denilince insanların çoğu bunu iltifat etmek, sevgisini dile getirmek ya da umut veren konuşmalar yapmak olarak algılar. Oysa Allah'ın Kuran'da bizlere öğrettiği güzel söz, her ne kadar bu sayılanları içine alsa da, çok daha farklı ve geniş bir anlam içerir. Allah güzel sözü bizlere **"Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve: 'Gerçekten ben Müslümanlardanım' diyenden daha güzel sözlü kimdir?"** (Fussilet Suresi, 33) ayetiyle tarif eder. Yani asıl güzel söz insanları Allah'a çağıran, Kuran'a uymaya davet eden sözdür.

Güzel sözü söyleyen, yani Allah'a çağıranlar ise yalnızca iman edenlerdir. Allah'ın dinini anlatmak, Kuran ile öğüt vermek, iyiliği emredip kötülükten men etmek, Allah'ın ayetlerini hatırlatmak bunların hepsi birer çağrıdır ve bir insana söylenebilecek en hayırlı, en güzel sözlerdir. Bu kitapta güzel sözün tarifinden çok, güzel söze uymanın önemi ve güzel söze uymaktan kaçanların dünyada ve ahirette uğradıkları kayıplar Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmaktadır.

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 60 ayrı dile çevrilen yaklaşık 300 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

ARAŞTIRMA YAYINCILIK

بسم الله الرحمن الرحيم
الله
رسول
محمد

OKUYUCUYA

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

GÜZEL SÖZE
UYMANIN ÖNEMİ
HARUN YAHYA (ADNAN OKTAR)

GÜZEL SÖZE UYMANIN ÖNEMİ

Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve:
'Gerçekten ben Müslümanlardanım"
diyenden daha güzel sözlü kimdir?
(Fussilet Suresi, 33)

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 60 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rus-

ça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurtdışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazançhedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Haziran 2000 / İkinci Baskı: Temmuz 2001
Üçüncü Baskı: Ağustos 2001 / Dördüncü Baskı: Ağustos 2005
Beşinci Baskı: Ekim 2005 / Altıncı Baskı: Kasım 2005
Yedinci Baskı: Mart 2006 / Sekizinci Baskı: Temmuz 2006
Dokuzuncu Baskı: Ekim 2008

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ 33

GÜZEL SÖZ, ALLAH'A ÇAĞIRMAKTIR 37

GÜZEL SÖZE UYMAK 47

GÜZEL SÖZ SÖYLEMEK 73

GÜZEL SÖZE UYMAYANLARIN SONU 79

GÜZEL SÖZE UYANLARIN KAZANCI 87

SONSÖZ 91

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ 93

YARATILIŞ
GERÇEĞİ

Darwinizm bu kuşu oluşturan milyonlarca atomdan "sadece bir tanesinin" nasıl var olduğunu ve nasıl denge bulduğunu açıklamaktan bile acizdir. Allah'a iman etmeyen herkes kaçınılmaz yenilgiyle er geç karşılaşacaktır. Bu gerçeği fark edemeyen materyalistler ve Darwinistler son derece boş bir çaba içerisinde olduklarını kabul etmeli ve bu bölümde yer verilen iman hakikatleri üzerinde düşünmelidirler.

www.AdnanOktarroportajlari.com

Ağırlığı 3 gr olan ve Allah'ın olağanüstü güzel renklere ve özelliklere sahip olarak yarattığı kolibri kuşunun uçuşunun insan gözüyle algılanması mümkün değildir. Saniyede 30 ila 40 kere kanat çırpan kolibrinin kalbi bu sırada dakikada 1440 defa atabilir.

www.Darwinistaldatmacanininceliklerі.com

İlk bakıldığında hiçbir savunma aracı yok gibi görünen balon balıkları geçici süreler için kendilerini şişirme yeteneğine sahiptirler. Balık, hava veya su yutarak bedenini iki katına kadar çıkartarak düşmanının kendisini yutmasını engeller. Bu korunma yöntemini balığa ilham eden Allah'tır.

www.harunyahyaninvesileolduklari.com

Ceylan oldukça ürkek bir canlıdır ancak yavrusu takip edilen bir ceylan tamamen farklı davranır ve toynakları ile çakalları tekmeleyebilir. Veya saldırganları yavrularından uzaklaştırmak için kasten hayvanların yakınında koşarak dikkati kendine çekebilir. Darwinistler bu fedakar davranışların kendiliğinden ortaya çıkamayacağını, bunları ceylana Allah'ın ilham ettiğini düşünmezler.

www.Darwinistleresorun.com

İşte böyle: çünkü Allah, hakkın ta Kendisi'dir.
O'nun dışında, onların taptıkları ise,
şüphesiz batılın ta kendisidir.
Gerçekten Allah, Yücedir, büyüktür.
(Hac Suresi, 62)

www.Kuranbilgisi.com

Kör tesadüflerin kutuplarda yaşayan bir canlının koruyucu kürkünü, kalın yağ tabakasını var etmesi mümkün değildir. Buz ve kar tabakaları altında yaşayan kutup ayıları, donduru-cu soğuklarda yaşamlarını sürdürebilecekleri herşeye sahip olarak bir anda yaratılmışlardır. Bu iri cüsseli hayvanların yavrularına gösterdikleri şefkat ve merhamet Allah'ın sonsuz şefkat ve merhameti iledir.

www.Darwinistneleridusunmez.com

Işığın kolay geçtiği temiz sularda yaşayan balıklar iyi görürler. Derinde yaşayanlarda gözler oldukça büyük, bulanık sularda yaşayan balıklarda ise gözler küçüktür. Tek bir canlı türünün gözlerinde var olan bu çeşitlilik evrimcilerin tesadüf iddialarıyla açıklayamadıkları konulardan yalnızca biridir.

www.dogalseleksiyon.com

Dünyanın neresine giderseniz gidin her canlının tam ihtiyaç duyduğu ve hepsi birbirinden farklı özelliklere sahip olarak yaratıldığını görürsünüz. Örneğin panda yavruları ilk doğduklarında son derece küçük ve savunmasızdır. Anne panda yavrusuna karşı çok şefkatlidir ve 1,5 seneden daha uzun bir süre yavrusuna bakacaktır. Bütün bunları ilham eden Allah'tır. Allah'tan başka hiçbir güç yoktur.

www.evrimmasali.com

Hak melik olan Allah pek Yücedir,
O'ndan başka İlah yoktur;
Kerim olan Arş'ın Rabbidir.
(Müminun Suresi, 116)

www.cocukbahceleri.com

Resimde görülen kum balığı fosili 50 milyon yaşındadır ve 50 milyon yıldır hiçbir değişime uğramamıştır. Günümüz denizlerinde yaşayan kum balıklarıyla aynı olan bu fosil, evrim teorisinin geçersizliğinin bir delilidir. Altta görülen canlı kum balığı ile 50 milyon yıllık fosili arasındaki benzerlik açıkça görülmektedir.

www.balikfosilleri.com

Üstte 50 milyon yıllık kum balığı fosili.

Yanda günümüzde yaşayan bir kum balığı.

Milyonlarca fosil içinde bir tane bile yarı timsah yarı tavşan, ya da yarı yılan yarı tavşan özellikleri taşıyan canlı örneği görülmemiştir. Ancak, tavşanların hep tavşan olarak var olduklarını gösteren binlerce fosil vardır. Fosillerin gösterdiği gerçek açıktır: Canlılar evrim geçirmemişlerdir, onları Allah yaratmıştır.

www.yaratilismuzesi.com

Altta 33 milyon yıllık tavşan fosili görülmektedir. Yanda ise günümüzde yaşayan bir tavşan vardır.

Fosiller evrimcilerin canlıların birbirlerinden türedikleri, aşama aşama geliştikleri iddialarını yerle bir etmektedir. En altta günümüzde yaşayan bir ringa balığı görülmektedir, üstündeki resimde ise yan yana fosilleşmiş iki ayrı ringa türü görülmektedir. Tüm detaylarıyla fosilleşmiş olan bu balıklar, canlıların yaratıldığının delili niteliğindedir.

www.denizlerdesanat.com

55 milyon yıllık ringa balığı fosili.

Günümüzdeki canlı ringa balığı örneği

Yeryüzünün dört bir yanından derlenen yüz binlerce bitki fosili, evrim teorisini kesin olarak yalanlamaktadır. Resimdeki söğüt yaprağı fosili de, 50 milyon yıldır söğütlerin değişmeden varlıklarını devam ettirdiklerinin delilidir. Söz konusu fosil, bitkilerin evrim geçirmediğini, yaratıldığını söylemektedir.

www.Allahinisimleri.net

Yaklaşık 50 milyon yıllık söğüt yaprağı fosili. Yanda söğüt yaprağının günümüzdeki canlı örnekleri.

Deniz iğnesi, deniz atlarıyla aynı familyaya dahil olan küçük bir balık türüdür. 23 – 5 milyon yaşındaki deniz iğneleriyle, günümüzde yaşayan deniz iğneleri birbirinden farksızdır. Bu durum, canlıların kademeli olarak evrimleştiklerini ileri süren Darwinistleri yalanlamaktadır.

www.Darwinistpanik.com

Üstte 23-5 milyon yıllık deniz iğnesi fosili. Yanda deniz iğnesinin günümüzdeki canlı örneği.

Her bir sürüngen türünün kendine has özelliklerle bir anda var olduklarının ve var oldukları müddetçe hiçbir değişikliğe uğramadıklarının sayısız fosil delili bulunmaktadır. Bu delillerden biri de resimde görülen 50 milyon yıllık yılan fosilidir.

www.unludarwinistyalanlar.com

Yılan
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Messel Oluşumu, Almanya

100 milyon yıldır en küçük bir değişikliğe dahi uğramayan uçan balıklar, evrimcilerin canlıların kökeni ve tarihi hakkındaki tüm iddialarını yerle bir etmektedirler. Bilimsel bulgular canlıların kademeli olarak evrimleşmediklerini, Yüce Allah tarafından yaratıldıklarını ortaya koymaktadır.

www.benzersizilkler.com

Üstte 100-95 milyon yıllık uçan balık fosili. Yanda ise uçan balıkların günümüzde yaşayan bir örneği görülüyor.

Günümüzde sadece iki familyası soyunu devam ettiren mersin balıkları hep mersin balığı olarak var olmuşlardır. En aşağıdaki resimde görülen ve Çin'de bulunmuş olan 144-65 milyon yaşındaki mersin balığı fosili de bu gerçeği doğrulamaktadır.

www.darwinistlerbizesorun.com

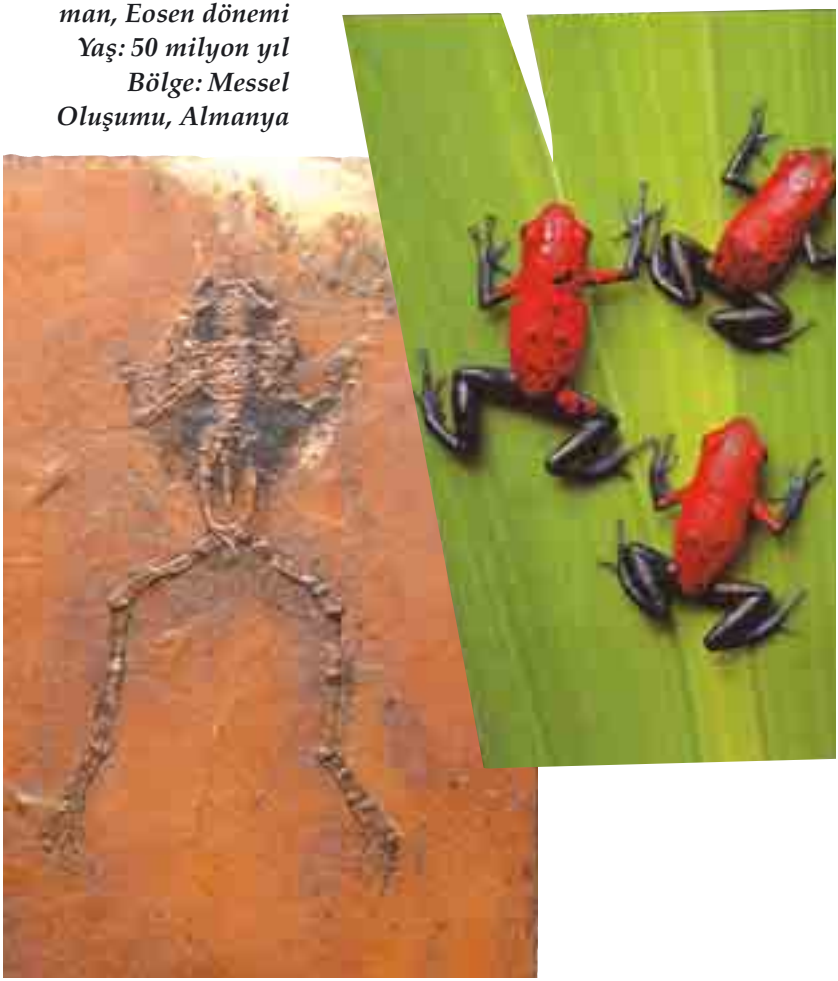

Yandaki resimde, 144-65 milyon yıllık mersin balığı fosili.

Üstteki resimde ise günümüz denizlerinde yaşayan bir mersin balığı görülüyor.

Pelobatidae (Çamuradalan) familyasına dahil olan bu kurbağa cinsinin bir kısmı arka ayaklarıyla toprağı kazarak toprak içerisinde, bir kısmı da sulu ortamlarda yaşar. Bu hayvanlar aniden ortaya çıkmışlar, yani yaratılmışlar ve ilk ortaya çıktıkları andan bu yana hiçbir "evrime" maruz kalmamışlardır.

Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Messel Oluşumu, Almanya

En eski kaplumbağa fosilleri yaklaşık 200 milyon yıl öncesine aittir ve o dönemden bu yana bu canlılarda hiçbir değişim olmamıştır. Resimde görülen 37 - 23 milyon yıllık kaplumbağa fosili de, mükemmel detayları ile günümüz kaplumbağalarından farklı olmadığını göstermektedir.

www.yaratilisgercegi.com

Günümüz kaplumbağaları ve milyonlarca yıl önceki kaplumbağalar arasında hiçbir fark yoktur.

Altta 37-23 milyon yıllık kaplumbağa fosili.

Evrimciler, köpeklerle ayılar arasındaki bazı anatomik benzerlikleri öne sürerek, her iki canlının ortak bir atadan evrimleştiklerini iddia ederler. Fosil kayıtları ise bu iddianın hiçbir doğruluk payı olmadığını göstermektedir. Resimde görülen kara ayısı kafatası fosili de, ayıların herhangi bir evrim geçirmediklerinin delillerindendir.

Yanda günümüz kara ayısı görülüyor.

Ayı Kafatası
Yaş: 50 bin yıllık
Dönem:Pleistosen
Bölge: Michigan, ABD

200 milyon yıl önce yaşamış olan timsahların da, resimde fosil örneği görülen yaklaşık 50 milyon yıl önce yaşamış olanların da, günümüzdekilerin de birbirlerinden hiçbir farkı yoktur. Timsahların yüz milyonlarca yıl boyunca değişmediğini kanıtlayan fosil bulguları aynı zamanda evrimi çürütmekte ve tüm canlıları Allah'ın yarattığı gerçeğini göstermektedir.

Timsah Kafatası
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 54 - 37 milyon yıl
Bölge: Kuzey Afrika

GÜZEL SÖZE
UYMANIN ÖNEMİ

GİRİŞ

Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve: "Gerçekten ben Müslümanlardanım" diyenden daha güzel sözlü kimdir? (Fussilet Suresi, 33)

Güzel söz söylemek denince insanların çoğu bunu iltifat etmek, sevgiyi dile getirmek ya da umut veren konuşmalar yapmak olarak algılar. Oysa Allah'ın Kuran'da bizlere öğrettiği güzel söz, her ne kadar bu sayılanları içine alsa da, çok daha farklı ve geniş bir anlam içerir. Allah güzel sözü bizlere **"Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve: 'Gerçekten ben Müslümanlardanım' diyenden daha güzel sözlü kimdir?" (Fussilet Suresi, 33)** ayetiyle tarif eder. Yani asıl güzel söz insanları Allah'a çağıran, Kuran'a uymaya davet eden sözdür. Güzel sözü söyleyen, yani Allah'a çağıranlar ise yalnızca iman edenlerdir.

Allah'ın dinini anlatmak, Kuran ile öğüt vermek, iyiliği emredip kötülükten men etmek, Allah'ın ayetlerini hatırlatmak; bunların hepsi birer çağrıdır ve bir insana söylenebilecek en hayırlı, en güzel sözlerdir. Müminlerin insanları Kuran ahlakına yönelten bu sözleri, doğrudan karşılarındaki kişiyi hoşnut etmeye yönelik olmadığı gibi, herhangi bir menfaate yönelik de değildir. Tüm bu sözlerin tek bir hedefi vardır; Allah'ı razı etmek ve karşıdaki kişinin de Allah'ın razı olacağı ahlakta bir insan olmasına vesile olmak...

Hedef bu olunca Allah'ı zikretmek, güzel ahlakı anlatmak ve ahireti kazanmaya çağırmak gibi, kimi zaman kişiye eksik olduğu yönlerde öğüt vermek, Kuran ayetleri doğrultusunda hatalarını eleştirmek, korkup sakınmasını hatırlatmak da aynı şekilde güzel sözdür.

Gerçek anlamda güzel sözün ne olduğunu, şöyle bir örnekle zihninizde daha iyi canlandırabilirsiniz: Bir an için kendinizi sonsuz cehennem azabının yanıbaşında düşünün. Orada azaptan azaba sürülen, pişmanlık içinde yalvaran, ateşin içinden çıkamamanın dehşetini yaşayan, kaynar suya sunulan, uzun sütunlara bağlanan insanları görür ve sizi bu yakıcı azaba sürükleyecek en ufak bir hataya dahi düşmemek için olanca dikkatiniz ve titizliğiniz ile Allah'ın rızasını ararsınız. En korktuğunuz ve sakındığınız şey ise Allah'ın rızasını kaybetmek olur. Böyle bir durumda yanınızda bulunan bir kişinin size Kuran ile öğüt vermesi, hataya düşebileceğiniz bir tavra karşı sizi uyarması ya da Allah'ın rızasına yönelik hatırlatmalarda bulunması size söylenebilecek en güzel, en hayırlı ve en hikmetli sözlerdir.

Peygamber Efendimiz (sav) de Müslümanlara güzel söz söylemelerini bildirmiş ve güzel sözün önemiyle ilgili olarak şöyle buyurmuşlardır:

> *Ebu Hureyre, Peygamber (S)'den, "Güzel ve hoş söz sadakadır" buyurduğunu nakletmiştir. (Sahih-i Buhari, Cilt 13, syf.6013)*

Cehennem azabını yanıbaşında hisseden bir kişi olarak, söylenenlere ne karşı koyar, ne yaptığınız hatalara gerekçe olarak türlü mazeretler öne sürer, ne de tüm bunlar gururunuza ağır geldiği için kabul etmemezlik yaparsınız. O anda hatalarınızı düzeltmenin ne kadar hayati önemde olduğuna samimi olarak kanaat getirdiğiniz için her türlü öğüde açık olursunuz. Daha duyduğunuz anda sizin hayrınız için söylenen bu sözlere canı gönülden uyar,

karşınızdaki kişiye ise bu yaptıkları nedeniyle çok büyük bir minnettarlık duyar ve hatta ondan size yeni öğütler vermesini talep edersiniz.

Nasıl bu örnekteki gibi cehennemin kenarında olunduğunda o anda söylenen her kelime, her söz kaçırılmayacak birer fırsatsa, aynı şekilde dünya hayatında Allah'a çağıran, Kuran ahlakını yaşamayı hatırlatan her söz de kaçırılmaması gereken fırsatlardır. Dünyada henüz vakit varken Kuran ahlakının yaşanması için verilen her öğüt, hayra ve iyiliğe yönelik her çağrı ve hesap gününe karşı yapılan her uyarı, insanların azaptan korunmasına ve cenneti kazanmasına vesile olacaktır:

Allah **"... sonra onları cehennemin çevresinde diz üstü çökmüş olarak bulunduracağız." (Meryem Suresi, 68)** ve **"Sonra, takva sahiplerini kurtarırız ve zulmedenleri diz üstü çökmüş olarak bırakıveririz." (Meryem Suresi, 72)** ayetleriyle, tüm insanların her an cehennemle yüzyüze gelebileceğini ve ancak iman edenlerin cehennemden kurtarılacağını haber vermiştir.

İşte sonsuz bir azap mekanı olan cehennemden kurtuluşa vesile olan yollardan biri de ayetlerle yapılan öğüt ve hatırlatmalardır. Bu nedenle Allah'a iman etmeye, Kuran'a uymaya ve güzel ahlaka dair yapılan her davete hemen icabet etmek herkesin kendi yararına olacaktır. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (sav) de bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

> *.. Adiyy ibn Hatim şöyle demiştir: Peygamber (S) ateşi zikretti de ondan Allah'a sığındı ve yüzünü ondan çevirdi. Sonra yine ateşi yani cehennemi zikretti, ondan sığındı ve yüzünü döndürüp çevirdi. "Sizler tek hurmanın yarısı ile, bunu da bulamayan güzel bir sözle de olsa ateşten korununuz" buyurdu.(Sahih-i Buhari, Cilt 13 syf.6013)*

Bu konuda doğal bir samimiyet ve teslimiyet yakalamak için biraz önce örnek olarak verdiğimiz cehennemin kenarındaki insanın konumunda olmaya gerek yoktur. Bu duruma gelmeden insan duyduğu her güzel söz ve davete uymaya karar vermelidir.

İşte bu kitapta da güzel sözün tarifinden çok, güzel söze uymanın önemi ve güzel söze uymaktan kaçanların dünyada ve ahirette uğradıkları kayıplar Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılacaktır. Zira şu an dünya üzerine yaşamakta olan milyarlarca insan için cehenneme gitme ve sonsuza kadar azaptan azaba sürüklenme tehlikesi vardır. Kişinin kendisini Allah'a çağıran her güzel söze uyması, bu azaptan kurtuluşu için hayati bir önem taşımaktadır. İnsan, güzel söze uyduğu takdirde dünyada ve ahirette güzel bir hayatla yaşayabilecekken, uymadığı takdirde Allah'ın azabı ile karşı karşıya gelecektir. O acı azap günü ayetlerde şu şekilde tarif edilir:

> **Onları, yaklaşmakta olan güne karşı uyar; o zaman yürekler gırtlaklara dayanır, yutkunur dururlar. Zalimler için ne koruyucu bir dost, ne sözü yerine getirebilir bir şefaatçi yoktur. (Allah,) Gözlerin hainliklerini ve göğüslerin sakladıklarını bilir. Allah hak ile hükmeder. Oysa O'nu bırakıp taptıkları hiçbir şeye hükmedemezler. Şüphesiz Allah, işitendir, görendir. (Mümin Suresi, 18-20)**

GÜZEL SÖZ, ALLAH'A ÇAĞIRMAKTIR

Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et. Şüphesiz senin Rabbin yolundan sapanı bilendir ve hidayete ereni de bilendir. (Nahl Suresi, 125)

Gerçek güzel sözün, Allah'ın dinine çağıran, ahireti hatırlatan, cehennemden sakındırıp cennete özendiren kişinin sözü olduğunu önceki bölümde anlatmıştık. Şunu da belirtmeliyiz ki, bu davet Allah'ın tüm vicdanlı insanlara verdiği önemli bir sorumluluktur. Allah, **"Sizden; hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır." (Al-i İmran Suresi, 104)** ayetiyle bu sorumluluğu insanlara bildirmiştir. Fakat insanların büyük bir bölümü, diğer insanları Yüce Allah'a iman etmeye davet etmenin kendilerine verilmiş bir sorumluluk olduğunu, çevrelerindeki kişileri güzel söze davet etmenin bir ibadet olduğunu düşünmezler. Yani bu sorumluluğun bilincinde değildirler.

Bunun en açık göstergesi günümüzde güzel ahlakın insanlar arasında yoğun bir şekilde yaşanmaması ve insanların yeterli müda-

halesi olmadığı için de bu durumun giderek yaygınlaşmasıdır. Günümüzde kötü ahlak gösterenler, gayrimeşru yollara sapanlar, insanlar arasında ahlaksızlığın yayılması için çaba sarf edenler, merhameti, şefkati, yardımseverliği ve saygıyı bir zayıflık belirtisi olarak görenler çoğunluk durumuna gelmişlerdir. Ve bu kişilerle iç içe yaşayan insanlar doğruyu bilseler de onlara doğruluğu, güzel ahlakı tavsiye etmek yerine ya gerçeklere gözlerini kapamakta ya da "bana zarar vermeyen bin yıl yaşasın" mantığı içinde olayların dışında kalmayı tercih etmektedirler.

Ancak şunu belirtmeliyiz ki, tüm bu saydıklarımız "kesin bir bilgiyle" iman etmeyen ve Allah'tan korkup sakınmayan kişiler için geçerlidir. Çünkü salih müminler **"Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf olanı emreder, münker olandan sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte bunlar salih olanlardandır." (Al-i İmran Suresi, 114)** ayetiyle de dikkat çekilen bu şerefli sorumluluğun kendilerine verilmiş önemli bir görev olduğunun bilincindedirler. Bu nedenle çevrelerindeki herkesi, yakınlarını, ailelerini ve ulaşabildikleri tüm insanları Allah'a iman etmeye, korkup sakınmaya ve güzel ahlakı yaşamaya davet ederler. İnananların her an güzel olana davet etme özellikleri Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

> **Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz, Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 71)**

Bu ayetten de anlaşıldığı gibi, iman eden her insan dünya hayatı boyunca sürekli güzel ahlakı anlatmakla, bizzat kendisi yaşamakla

ve insanlara güzellikleri tavsiye edip, onları kötülüklerden sakındırmakla yükümlüdür. Güzel bir hayat isteyen insanın güzellikleri teşvik etmesi, iyilik isteyenin iyiliği yaymak için çaba harcaması, vicdanlı davranışlar görmek isteyen kişinin vicdanlı olmayı tavsiye etmesi, zulme razı olmayanın zalimleri uyarması, kısacası doğruluk isteyen insanın diğer insanları da doğruya davet etmesi şarttır. Bu daveti yaparken aklından çıkarmaması gereken en önemli noktalardan biri ise, hidayeti verecek ve güzel sözü karşı tarafta etkili kılacak olanın ancak Allah olduğudur.

Hidayeti Verecek Olan Allah'tır

İman edenlerin çevrelerindeki kişilere yaptıkları çağrı elbette her zaman aynı güzellikle ve içten bir icabetle karşılık bulmayabilir. Daveti yapan kişi bazı zamanlar ilgisiz tavırlarla karşılaşabilir, bazı zamanlarda alaycı gülümsemelerin hedefi olabilir, bazı zamanlarda da kendini saldırgan ve öfkeli insanların karşısında bulabilir. Çünkü her insanın doğru yola davete verdiği karşılık kendi vicdanıyla, Allah korkusuyla ve samimiyetiyle doğru orantılı olur, dolayısıyla çok büyük farklılıklar gösterir.

Örneğin bir müminin tebliği karşısında bir kişi derhal iman ederken, diğer bir kişi inkar, alay ve saldırgan tavırlarla karşılık verebilir. Başka bir kişi vicdanını kullanıp, hayatını Allah'ın razı olacağı şekilde geçirmeye karar verirken, diğer kişi ise inkarcılardan olup, güzel söze kötülükle karşılık verme yönünde karar alabilir. Ancak bu inkar, daveti yapan kimseyi hiçbir şekilde umutsuzluğa ya da üzüntüye düşürmez. Burada önemli olan Kuran'a uymaya davet eden kişinin, karşılaştığı tepkiler ne olursa olsun her zaman için Allah'ın razı olacağı ahlakı göstermesi, güzel ahlakından kesinlikle taviz vermemesi, tevekküllü davranmasıdır. Çünkü yeryüzün-

deki küçük büyük her olay Allah'ın yazdığı kader doğrultusunda gelişmektedir. Ve iman etmeye davet edilen bir kişiye hidayeti veren de Allah'tır.

Bu nedenle müminler, inkarcıların davranışları ile ilgili olarak hiçbir sıkıntı duymazlar. Kuran'da bu konuyla ilgili pek çok örnek verilmiştir. Allah Peygamberimiz (sav)'e **"Şimdi onlar bu söze (Kur'an'a) inanmayacak olurlarsa sen, onların peşi sıra esef ederek, kendini kahredeceksin (öyle mi)?" (Kehf Suresi, 6)** ayetiyle Kuran'a davet ettiği insanların iman etmemelerinin onda bir sıkıntı oluşturmaması gerektiğini bildirmiştir. Bir başka ayette ise; **"Gerçek şu ki, sen, sevdiğini hidayete erdiremezsin, ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir; O, hidayete erecek olanları daha iyi bilendir." (Kasas Suresi, 56)** şeklinde bildirilmiştir. Dolayısıyla bir insanın yaptığı davet, söylediği güzel sözler, anlattığı her ayrıntı ancak Allah'ın dilemesiyle karşıdaki kişi üzerinde etki eder.

İman eden kişinin tek sorumluluğu Kuran'a davet etmektir. İnkarcıların inkarda diretmelerinden ve bu yaptıkları nedeniyle cehennem azabını hak etmelerinden, daveti yapanların hiçbir yükümlülüğü yoktur. Rabbimiz **"Şüphesiz Biz seni bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak, hak (Kur'an) ile gönderdik. Sen cehennemin halkından sorumlu tutulmayacaksın." (Bakara Suresi, 119)** ayetiyle bu gerçeği Peygamber Efendimiz (sav)'e de bildirmiştir.

Tarih Boyunca Bütün Elçiler Kavimlerini Güzel Söze Çağırmışlardır

Her dönemde gönderilmiş olan elçiler ulaşabildikleri bütün insanlara Allah'ın ayetlerini tebliğ etmiş ve çağrıda bulunmuşlardır. Bütün elçiler insanları güzel söze çağırırken Kuran'da Peygambe-

rimiz (sav)'le ilgili olarak bildirildiği gibi, **"Allah'tan bir rahmet dolayısıyla, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar çevrenden dağılır giderlerdi..." (Al-i İmran Suresi, 159)** ayetindeki, tevazulu, merhametli ve şefkatli tavrı benimsemişlerdir. Yıllarca sabırla kavimlerinin sorularını yanıtlamış, onlara bilmediklerini öğretmiş ve Allah'ın ayetlerini açıklamışlardır. Peygamberlerin olmadığı dönemlerde ise bu görevi Allah'ın salih kulları üstlenmiş ve onlar da Allah'ın ayetleri doğrultusunda, peygamberlerin üstün ahlakını kendilerine örnek alarak, onların açtığı yolu izlemişlerdir.

Gerek elçilerin gerekse müminlerin bu tevazulu yüksek ahlakına karşılık inkarcıların tavrı hep tam tersi yönde olmuştur. Çağrıldıkları şeylere uymak yerine inkarcılar son derece saygısız, alaycı, hatta saldırgan bir üslupla karşılık vermişlerdir. Buna karşılık müminlerin tavrında ve üslubunda hiçbir değişiklik olmamış, yine Allah'ın kendilerine tavsiye ettiği gibi sözün en güzelini seçerek konuşmaya ve itidalli tavırlar sergilemeye devam etmişlerdir. Çünkü kötülüğe karşı güzel söz ve tavır göstermek, Allah'ın kullarına emridir. Allah Kuran'da mümin kullarına herkese karşı bu şekilde davranmalarını emrederken, onlara bunun hikmetlerini de şöyle açıklamıştır:

> **Kullarıma, sözün en güzel olanını söylemelerini söyle. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şüphesiz şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır. (İsra Suresi, 53)**
>
> **İyilikle kötülük eşit olmaz. Sen, en güzel olan bir tarzda (kötülüğü) uzaklaştır; o zaman, (görürsün ki) seninle onun arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost(un) oluvermiştir. (Fussilet Suresi, 34)**

Kuran'da elçiler ve müminlerle kendi kavimleri arasında geçen konuşmalarda da bu anlattıklarımızın pek çok örneğini görebiliriz. Hz. Nuh'un kavminin tepkisi ve buna karşılık Nuh Peygamberin her zaman güzel sözle onları uyarıp korkutması bu örneklerden sadece bir tanesidir. Hz. Nuh'un hikmetle ve güzel sözle insanları Allah'ın dinine davet ettiği konuşmalarından biri Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

Andolsun, Biz Nuh'u kavmine gönderdik. (Onlara:) "Ben sizin için ancak apaçık bir uyarıp-korkutucuyum." "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben size (gelecek olan) acı bir günün azabından korkarım" (dedi). (Hud Suresi, 25-26)

Dedi ki: "Ey Kavmim, görüşünüz nedir söyleyin? Eğer ben Rabbimden apaçık bir belge üzerinde isem ve Rabbim bana Kendi Katından bir rahmet vermiş de (bu,) sizin gözlerinizden saklı tutulmuşsa? Siz bunu istemiyorken biz sizi buna zorlayacak mıyız?" "Ey Kavmim, ben sizden buna karşılık bir mal istemiyorum. Benim ecrim, yalnızca Allah'a aittir. Ben iman edenleri kovacak değilim. Onlar gerçekten Rablerine kavuşacaklar. Ancak ben sizi, cahillik etmekte olan bir kavim görüyorum. "Ey kavmim, ben onları kovarsam, Allah'tan (gelecek azaba karşı) bana kim yardım edecek? Hiç düşünmez misiniz?" "Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum, gaybı da bilmiyorum. Melek olduğumu söylemiyorum ve gözlerinizin aşağılık gördüklerine, Allah kesin olarak bir hayır vermez de demiyorum. Nefislerinde olanı Allah daha iyi bilir. Bu durumda (bunun aksini yaparsam) gerçekten o

zaman zalimlerdenim (demek)dir." (Hud Suresi, 28-31)

Kavimlerinin azgınlığına ve laftan anlamazlığına rağmen peygamberlerin sabırla onları Allah'ın dinine davet etmelerinin önemli nedenleri vardır. Peygamberler ve beraberlerindeki müminler cehennem azabını ayetlerde tasvir edildiği şekliyle çok iyi bilen ve buna kesin bilgiyle iman eden insanlardır. Bu nedenle Hz. Nuh'un yukarıdaki sözlerinde de bir örneğini gördüğümüz gibi, müminler gaflet içindeki insanları uyarmak ve onları şiddetli azaptan uzaklaştırmaya vesile olabilmek için, çetin bir mücadele yürütürler. Ancak tüm çabalarına rağmen inkarda direnen, anlattıklarına uymayan insanlara karşı da yine Rabbimiz'in emrettiği tavrı gösterirler. Allah, **"Sen af (veya kolaylık) yolunu benimse, (İslam'a) uygun olanı (örfü) emret ve cahillerden yüz çevir." (Araf Suresi, 199)** ayetiyle müminlere cahillik yapan insanlardan uzaklaşabileceklerini bildirmiştir.

Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, inananlar inkarcılardan yüz çevirirken bile üslupları son bir çağrı şeklindedir ve yine onların kalplerini yumuşatmaya ve vicdanlarına etki etmeye yöneliktir. Bu konuda Kuran'dan verebileceğimiz bir örnek şöyledir:

"Ey kavmim, ne oluyor ki ben sizi kurtuluşa çağırıyorken, siz beni ateşe çağırıyorsunuz."
"Siz beni Allah'a (karşı) inkar etmeye ve hakkında bilgim olmayan şeyleri O'na şirk koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, üstün ve güçlü olan, bağışlayan (Allah')a çağırıyorum.
"İmkanı yok; gerçekten sizin beni kendisine çağırmakta olduğunuz şeyin, dünyada da, ahirette de çağrıda bulunma (yetkisi, gücü, değeri ve bağışlama)sı yoktur. Şüphesiz, bizim dönüşümüz

Allah'adır. Ölçüyü taşıranlar, onlar ateşin halkıdırlar." "İşte size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben de işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah, kulları pek iyi görendir." (Mümin Suresi, 41-44)

Müminlerin inkarcıların çirkin tavırlarına karşılık her seferinde affedici, barışçı ve güzel bir üslupla insanlara yaklaşıyor olmalarının en önemli nedeni ise Rabbimiz'in böyle bir ahlaktan razı ve hoşnut olacağını bilmeleridir. Müminler başka hiçbir karşılık beklemeden sadece Allah'ın rızasını ve hoşnutluğunu kazanmak için bu ibadetlerini yerine getirirler.

Müminler Karşılık Beklemeden Allah'a Çağırırlar

Allah'ın uyarıcı olarak gönderdiği peygamberler ve onların yolunu izleyen müminler, tarih boyunca insanları hesap gününe karşı uyarıp korkutacak ve cennetin sonsuz güzelliğini müjdeleyecek, ahirete hazırlık yapmaya yöneltecek, dinin sunduğu güzel ahlakın yaşanmasını teşvik edecek güzel sözler söylemiş, çağrılarda bulunmuşlardır. Her konuda olduğu gibi, insanları Allah'a çağırma konusunda da vicdanlarını sonuna kadar kullanmış ve koşullar ne olursa olsun gaflet içinde hak dinden uzaklaşan ve sonu cehennemle biten bir yolda ilerleyen insanları Allah'a davet etmekten vazgeçmemişlerdir. İnsanların her türlü direnmelerine, kibirli davranışlarına rağmen onları doğru yola iletmenin yollarını aramış, bu konuda ciddi bir çaba göstermişlerdir.

Ancak burada çok önemli bir noktayı belirtmekte yarar vardır: Müminler Allah'ın bu emrini yerine getirirlerken karşılarındaki insanlardan kendileri için hiçbir karşılık beklememişlerdir. Onlar için Allah'ın iyiliği emretme, kötülükten men etme emrini yerine

getirirken önemli olan, karşılarındaki insanların bundan hoşnut kalması değil, Allah'ın kendilerinden razı olmasıdır. Bu yüzden güzel söz söyleyerek Allah'ın yoluna davet eden vicdanlı insanların bekledikleri hiçbir maddi çıkar, dünyevi bir talep olmamıştır. Amaç yalnızca Allah'ın emrettiği bir ibadeti yerine getirmek ve salih kullardan olabilmektir. İnananların, diğer insanları Kuran'a ve Allah'ın yoluna davet ederken gösterdikleri bu ihlaslı çabayı Allah Kuran'da şöyle bildirir:

> **Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir. Oysa ki sen buna karşı onlardan bir ücret de istemiyorsun. O, alemler için yalnızca bir 'öğüt ve hatırlatmadır.' (Yusuf Suresi, 103-104)**

Allah'ın elçileri de gösterdikleri bu halisane çaba karşısında hiçbir maddi karşılık beklemediklerini gönderildikleri kavimlere defalarca söylemişlerdir. Bu konuda Kuran'da verilen örneklerden bazıları şöyledir:

> **... De ki: "Ben bunun için sizden bir ücret istemiyorum. O (Kur'an), alemlere bir 'öğüt ve hatırlatmadan' başkası değildir." (Enam Suresi, 90)**
>
> **Ey kavmim, ben bunun karşılığında sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim, beni yaratandan başkasına ait değildir. Akıl erdirmeyecek misiniz? (Hud Suresi, 51)**
>
> **"Gerçek şu ki, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'tan korkup-sakının ve bana itaat edin. Buna karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum;" (Şuara Suresi, 143-145)**

Buraya kadar müminlerin her türlü şart ve koşulda yılmadan insanları güzel söze çağırdıklarından ve bunun karşılığında hiçbir

beklentilerinin olmadığından bahsettik. Ancak burada çok önemli bir noktanın hatırlanmasında fayda vardır. Müminlerin tek sorumluluğu insanlara sadece öğüt vermektir. Bakara Suresi'nin 256. ayetinde de bildirildiği gibi **"Dinde zorlama (ve baskı) yoktur..."** İnsanlar bu öğüt ve çağrılara olumlu cevap verirlerse kendileri kazançlı çıkarlar; ama eğer inkarda diretir, bu samimi çağrılara olumsuz cevap verirlerse o zaman da kendileri zarara uğrarlar. Allah bu gerçeği insanlara şöyle hatırlatır:

> **Artık sen, öğüt verip-hatırlat. Sen, yalnızca bir öğüt verici-bir hatırlatıcısın. Onlara 'zor ve baskı' kullanacak değilsin. Ancak kim yüz çevirir ve inkar ederse Allah, onu en büyük azap ile azaplandırır. Şüphesiz onların dönüşleri Bizedir. Sonra onları hesaba çekmek de elbette Bize aittir. (Ğaşiye Suresi, 21-26)**

Müminler güzel sözle ve öğütle insanları Allah'ın yoluna çağırırken bunu bir ibadet olarak yaparlar. Bu nedenle de Allah Katında insanların iyiliklerine, güzelliklerine ve hayırlarına vesile olacak herşeyi açıkça söyler, bundan da ibadet hazzı duyarlar. Onlar başkalarının kurtulmalarına vesile olmaya çalışırlarken, Allah bu ihlaslı çabaları dolayısıyla kendilerini kurtaracağını ayetlerinde müjdeler:

> **Tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, (İslam uğrunda) seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar; sen (bütün) mü'minleri müjdele. (Tevbe Suresi, 112)**

GÜZEL SÖZE UYMAK

Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir.
(Zümer Suresi, 18)

Güzel Söze Ancak Allah'a ve Ahiret Gününe İnananlar Uyar

Dünyada yaşanan hayat, insanlardan hangilerinin iyi, hangilerinin kötü davranışlarda bulunduklarının belirlenmesi için Allah tarafından yaratılmış bir deneme süresidir. Bu süre boyunca insanlar pek çok hata yapabilir, kusurlu davranışlarda bulunabilirler. İman eden insanların amacı bu hatalarından, kusurlarından, eksikliklerinden bir an önce arınarak Allah'ın rızasını kazanmak ve cennete yakışır bir ahlaka ulaşmaktır.

Samimi ve vicdanlı insanlar her türlü kötülükten ve eksiklikten arınmayı içten arzu ettikleri için kendilerini Allah'a yaklaştıracak her öğüdü canı gönülden dinlerler. Müminler için güzel söze uyup uymamak bir tercih konusu değildir. Çünkü bu tercihte bir yanda cennetle diğer yanda cehennemle sonlanabilecek ebedi bir hayat söz konusudur. Bundan haberdar olan ve Allah'tan korkan, ahirete kesin bilgiyle iman eden müminler sonsuz ahiret hayatlarını tehlikeye sokabilecek her türlü tavır ve sözden şiddetle sakınır,

ahiret gününde kendilerine fayda sağlayacak tüm öğüt ve hatırlatmalara hemen uyarlar. Müslümanların bu özelliği Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

> **Onlar, kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatıldığı zaman, onun üstünde sağır ve körler olarak kapanıp kalmayanlardır. (Furkan Suresi, 73)**

Kendilerine yapılan hatırlatmalara ve verilen öğütlere karşı gurur yapmak, büyüklenmek, karşı çıkmak inkarcılara has bir tavırdır. Müminler ise yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi, Allah'ın ayetleri doğrultusunda yapılan bir hatırlatmayı işittiklerinde dikkatle dinler ve hemen itaat ederler. İman eden bir insan kendisine ulaşan her hatırlatmanın, kendisini sonsuz cehennem azabından korumak için yapıldığını düşünerek tam bir teslimiyetle karşılık verir. Müminlerin bu teslimiyetlerini ifade eden sözleri, Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

> **"Rabbimiz, biz: "Rabbinize iman edin" diye imana çağrıda bulunan bir çağırıcıyı işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz, bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve bizi de iyilik yapanlarla birlikte öldür." (Al-i İmran Suresi, 193)**

Ayette açıkça görüldüğü gibi, asla gurur yapmadan kendilerine söylenen her güzel söze uyanlar, samimi ve vicdanlı müminlerdir. Allah **"Sen öğüt verip-hatırlat; çünkü gerçekten öğütle-hatırlatma, müminlere yarar sağlar." (Zariyat Suresi, 55)** ayetiyle de bu gerçeği haber vermiştir. Öğüt ve hatırlatmanın kimlere fayda sağlayıp, kimlerin inkarını artıracağı başka ayetlerde de şu şekilde bildirilir:

> **Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat.' Allah'tan 'İçi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. 'Mutsuz-bed-**

baht' olan ondan kaçınır. Ki o, en büyük ateşe yollanacaktır. Sonra onun içinde o, ne ölür, ne yaşar. Doğrusu, temizlenip arınan felah bulmuştur; Ve Rabbinin ismini zikredip namaz kılan. (A'la Suresi, 9-15)

Naziat Suresi'nde ise ancak hesap gününden korkan kişilerin uyarıları dinleyeceğine, **"Sen, yalnızca ondan 'içi titreyerek korkanlar' için bir uyarıcısın." (Naziat Suresi, 45)** ayetiyle dikkat çekilmiştir. Buradan da anlıyoruz ki, müminlerin gösterdikleri tevazulu ve teslimiyetli tavrın temelinde, Allah'a ve ahirete olan iman yatar. Müminler ahireti yaşamlarının her anında düşünür, orada ortaya çıkacak bir hatanın insanı Allah'ın huzurunda utandıracağını ve telafisi olmayan bir pişmanlığa sürükleyeceğini unutmazlar. Kuran ayetlerinden cehennem azabının şiddetini öğrendikleri için Allah'ın rızasına ters düşecek, O'nun azabını hak edecek her tavırdan şiddetle kaçınır, hata ve eksikliklerinden hızla kurtulmak isterler. Allah'ın Kuran'da bildirdiği mümin ahlakını en güzel ve en eksiksiz şekilde yaşayabilmek için müthiş bir şevkle çaba içindedirler. Allah bir ayetinde, bu şevkle kendilerine verilen her öğüt üzerinde düşünen ve güzel söze hemen uyan müminleri temiz akıl sahipleri olarak nitelendirmiştir:

"Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir." (Zümer Suresi, 18)

Ayette de görüldüğü gibi, müminlerin en belirgin özelliklerinden biri, hak olanı fark ettikleri anda hemen ona yönelmeleridir. Kuşkusuz bu, bir öğüt ve hatırlatma karşısında verilebilecek en güzel tepkidir. Salih müminler de peygamberlerin çağrılarına hemen icabet etmişler ve bu tavırlarıyla örnek olmuşlardır.

Örneğin Peygamber Efendimiz (sav) döneminde mümin kadınlar Allah'ın tesettür konusundaki emrini büyük bir şevk ve istekle karşılamışlar, hemen itaat etmişlerdi. Tesettürle ilgili ayetlerin indiği dönemde Müslüman kadınların güzel tavırlarıyla ilgili olarak şunlar rivayet edilir:

> *Hz. Ayşe (radiyAllahu anh)'dan rivayet edilmiştir: "Başörtülerini yakalarının üstüne koysunlar" ayetini inzal edince harmaniyelerini yırtarak onunla örtünmüşlerdir." (İbn-i Kesir, Hadislerle Kuran-ı Kerim Tefsiri, cilt: 11, syf. 5880)*

Onlardan sonra gelen Müslümanlar da aynı şevk ve kararlılıkla bu emri yerine getirmişlerdir. Kendisine hatırlatılanlar üzerinde düşünen ve teslimiyet gösteren bir kişinin bu tavrının açık bir üstünlük olduğunu Allah, **"Peki, sana Rabbinden indirilenin gerçekten hak olduğunu bilen kişi, o görmeyen (a'ma) gibi midir? Ancak temiz akıl sahipleri öğüt alıp-düşünebilirler." (Rad Suresi, 19)** ayetiyle de haber vermiştir. Ayetten anlaşıldığı gibi, doğruları görüp öğüt alabilen insanlar görebilen kişiler, doğruyu göremeyenler ise körler olarak nitelendirilmiştir. Kuşkusuz görebilen insan olmak varken -manevi anlamda- kör olanlardan olmayı hiç kimse istemez.

İşte bu yüzden vicdanlı bir insan için, hatasının dünyadayken uyarılması ve üstelik bunun Allah'ın ayetleriyle konuşan ve öğüt veren bir mümin tarafından yapılması çok büyük bir nimettir. Vicdanlı insan buna karşılık hiçbir mazeret öne sürmez ya da nefsini temize çıkarmaya çalışmaz. Çünkü, **"... nefis -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir." (Yusuf Suresi, 53)** ayetinde bildirildiği gibi, nefsinin arınmasını istemeyeceğinin farkındadır.

Günlük hayatta insanlar bu konuyla ilgili pek çok örnekle karşılaşırlar. Örneğin bir kişi hataya düşerek, bir olayda karşısındaki ki-

şiyi kırıcı ve sert bir tavır gösterebilir ve yanındaki bir mümin ona bu tavrının güzel olmadığını, her ne şart altında olursa olsun güzel bir tavır göstermesinin Allah'ın emri olduğunu hatırlatabilir. İşte bu durumda nefis devreye girip öğüt verilen kişiye aslında gösterdiği tavrın doğru olduğunu söyleyebilir veya benzeri telkinlerde bulunabilir. İşte böyle bir durumda Allah'a iman eden bir insan, nefsinin bu özelliğini bildiği için onun öne sürdüğü bahanelerin hiçbirine kulak vermez. Daima vicdanına başvurarak doğruyu görür ve bu doğruya uyar. Hatta kendisi haklı bile olsa, nefsine sahip çıkmaz, onu korumaya çalışmaz. Gösterdiği tavrın çok daha güzeli, çok daha mükemmeli olduğunu düşünür ve bir dahaki sefere daha iyisini yapmaya niyet eder. İman eden bir insan, ahirette nefsin öne sürdüğü mazeretlerin hiçbir geçerliliği olmayacağını; her zaman nefsi bir kenara bırakarak verilen güzel öğüde icabet etmenin kazanç sağlayacağını çok iyi bilir. Çünkü hesap günü Kuran'da bildirildiği gibi, **"Zalimlere kendi mazeretlerinin hiçbir yarar sağlamayacağı gün"(Mümin Suresi, 52)**dür.

Müminler bu sayede, yani hesap gününden çekinip birbirlerinin sözüne uymaları sayesinde, her konuda hem birbirlerinin eksiklerini tamamlar, hem de çok büyük bir hızla gelişir, mükemmel bir ahlak ve tavır bütünlüğüne doğru yol alırlar. Bir müminin fark etmediğini diğeri görür ve tamamlar. En önemlisi ise hiçbir müminin kendisine hatırlatılan konularda en ufak bir direnç göstermemesidir. Kuran'da bildirildiği gibi müminler, **"... yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir." (Al-i İmran Suresi, 135)**

İman eden insan bir öğütle karşılaştığında, cahiliye insanlarında görülen kibir, gurur gibi nefisten kaynaklanan engelleri araya sokmaz. İyiliği emreden de buna uyan da, Allah'ın rızasını aradıkları, O'ndan korkup sakındıkları için tereddüt etmeden güzel söze

teslimiyet gösterirler. Bu üstün ahlak, Allah'ın yalnız tevazulu, yumuşak başlı, itaatkar bir ahlaka sahip olan mümin kullarına nasip ettiği bir nimettir. Müminler de bu karşılıklı dostluk ve kardeşliğin, tevazu ve ihlasın getirdiği nimetlerden sonuna kadar faydalanırlar.

Ayrıca şunu da belirtmeliyiz ki, müminler birbirlerine yalnızca eksik ya da hatalı oldukları konularda hatırlatmada bulunmazlar. Ortak hedefleri Rabbimiz'in rızasının en fazlasını kazanmaktır. Ahlakları, manevi derinlikleri, ihlasları zaten güzeldir; ancak onlar yalnızca güzelle yetinmez, daha iyisinin, daha güzelinin olması için çaba harcar ve birbirlerini de bu şekilde yönlendirirler. Ve bir mümin her ne konuda olursa olsun bir öğütle karşılaştığında mutlaka karşısındaki kişinin sözüne tam bir teslimiyetle uyar. Çünkü müminlerin her teşhislerinin ve gösterdikleri her çözümün Kuran'a dayalı olduğunu ve kendi cenneti için bir kazanç olacağını bilir.

Müminlerin bu konuda diğer kişilere faydalı olmalarını sağlayan en büyük etkenlerden birisi de, baştan beri söz ettiğimiz gibi birbirlerinin rızasını değil, daima Allah'ın rızasını aramaları ve hakkı açıklıkla söylemekten çekinmemeleridir. Bu, daha önce belirttiğimiz gibi karşılarındaki kişinin nefsine ters düşecek bir konu da olsa böyledir. Önemli olan söyleyecekleri şeyin o kişiye fayda vermesi, hatasını düzeltmesine, Allah'a yakınlaşmasına vesile olmasıdır. Ahireti açısından ne hayırlı ise onu çekinmeden açık sözlülükle dile getirirler. Fakat bununla birlikte bu açık sözlülüğün ardında son derece ince düşünceli, karşısındakine saygılı, sevgi ve şefkat dolu bir anlayış da vardır. Örneğin bir kişinin Kuran'a göre eksik ya da hatalı bir yönünü uyarmadan önce nasıl söylerlerse daha etkili ve yapıcı olabileceklerini düşünürler. Kişinin şevkini arttırıcı bir konuşma yapmayı, ama bunun yanında konunun ehemmi-

yetini de vurgulamayı unutmazlar. Kısaca karşılarındaki kişiyi "sözün en güzeli" ile uyarabilmek için önceden düşünüp, tasarlar ve ona fayda vermeye çok büyük bir titizlik gösterirler.

Kuşkusuz böyle bir hassasiyeti ve içten çabayı Allah'ın rızasını arayan müminlerden başka hiç kimse göstermez. Örneğin cahiliye insanları şahsi çıkarları söz konusu olmadığı sürece asla karşılarındaki kişinin bir kusurunu, eksiğini düzeltmeye çalışmazlar. Diğer insanların eksikleri, kusurları, ahirette bunlardan dolayı duyacakları utanç ve pişmanlık onları hiç ilgilendirmez. Çünkü onlar yalnızca kendi dünyevi menfaatlerinin peşindedirler. Eğer herhangi bir nedenle birine öğüt vermeleri gerekirse de genellikle yapıcı olma, güzel söz söyleme konusunda bir çaba sarf etmez; ağızlarına geldiği gibi konuşarak karşı tarafa sıkıntı verirler. Ama çoğunlukla da pek kimseye karışmamayı tercih ederler. Çünkü bir insana eleştiri yapmak, ona öğüt vermek, yaptığı yanlışı bırakıp doğru olana uymasını söylemek aslında zor bir iştir, çünkü karşıdaki kişinin gösterebileceği muhtemel olumsuz tepkileri göze almak gerekir.

İşte müminler, önceki bölümlerde detaylandırdığımız gibi, her türlü zorluğu göze alarak ve hiçbir karşılık beklemeden, kendilerine Kuran'da emredildiği için iyiliği emreder ve kötülükten men ederler. Allah müminlerin bu yönünü Kuran'da şöyle haber vermiştir:

> **Siz, insanlar için çıkarılmış hayırlı bir ümmetsiniz; maruf (iyi ve İslam'a uygun) olanı emreder, münker olandan sakındırır ve Allah'a iman edersiniz... (Al-i İmran Suresi, 110)**

Buna karşılık Allah Kuran'a uyan insanlar için öğüt vermeyi kolaylaştırmış ve mümin kulları için bir nimet haline dönüştürmüştür. Allah bir ayetinde Peygamberimiz (sav)'e, müminlerin öğüt

verme konusunda rahat olmaları gerektiğini ve zaten Kuran'ın bunun için indirildiğini bildirerek onları desteklemiştir:

> **(Bu,) Bir Kitap'tır ki onunla uyarman için ve mü'minlere bir öğüt olmak üzere sana indirildi. Öyleyse bundan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın. (Araf Suresi, 2)**
>
> **Onlar ki, yeryüzünde kendilerini yerleştirir, iktidar sahibi kılarsak, dosdoğru namazı kılarlar, zekatı verirler, ma'rufu emrederler, münkerden sakındırırlar. Bütün işlerin sonu Allah'a aittir. (Hac Suresi, 41)**

İşte tüm bu ayetleri bilen müminler hiçbir karşılık beklemeden, yalnızca Allah'ın rızasını kazanmak için öğüt verdikleri gibi, kendilerine öğüt veren, onları doğruya davet eden Müslümanlara da en güzel şekilde icabet ederler.

İnkarcılar Güzel Söze Uymazlar

İnkar edenler güzel söze, yani Allah'a ve O'nun hak kitabı Kuran'a, elçilerin yoluna çağrıldıklarında bu çağrıya uymazlar. Müminlerin Allah'a iman edip, güzel ahlak göstermeleri için yaptıkları davetlere **"Onları hidayete çağırırsanız size uymazlar. Onları çağırırsanız da, suskun dursanız da size karşı (tutumları) birdir." (Araf Suresi, 193)** ayetinde de bildirildiği gibi, olumsuz karşılık verirler. Kendilerine söylenen her sözde, yapılan her davette hep bir kötülük ve art niyet ararlar. Daveti yapan kişinin bundan bir menfaati olduğunu düşünür, çoğu zaman inkarlarına mazeret olarak da bunu gösterirler.

Oysa önceki bölümde de üzerinde durduğumuz gibi, güzel söze davet eden Müslümanların bundan hiçbir dünyevi çıkarları yoktur; onların tek amacı Allah'ın tebliğ emrini yerine getirmek-

tir. Böyle ihlaslı bir çağrıya olumsuz karşılık vermek yalnızca kişinin kendisine zarar verecek bir tutumdur. Ama inkarcılar bu gerçeği kavrayamaz, söz konusu olanın kendi sonsuz yaşamları olduğuna akıl erdiremezler. Hatta kendilerine yapılan çağrıları kabul etmemekle kazançta olduklarını düşünür, bundan sevinç duyarlar. Ama bu, son derece çarpık bir anlayıştır ve yapana zarar getirecektir. Bir ayette kendilerine yapılan uyarılara muhalefet edenlerin sonu şu şekilde bildirilir:

> **Kim kendisine 'dosdoğru yol' apaçık belli olduktan sonra, elçiye muhalefet ederse ve mü'minlerin yolundan başka bir yola uyarsa, onu döndüğü şeyde bırakırız ve cehenneme sokarız. Ne kötü bir yataktır o!.. (Nisa Suresi, 115)**

Peki neden insanlar kendilerini içinde bulundukları karanlık ruh halinden kurtararak dünyada ve ahirette güzel bir hayatla yaşatacak, hatalarından, eksiklerinden arındıracak, iyiliğe, güzelliğe ve hepsinden önemlisi Allah'ın rızasına iletecek sözlere uymazlar? Bununla ilgili birçok neden söyleyebiliriz. Öncelikle Allah ve ahiret korkularının olmaması, kendilerini eksikliklerden, hatalardan müstağni görmeleri, kibirleri, verilen öğütlerin ***"... Senin kendilerini çağırdığın şey, müşriklere ağır geldi... " (Şura Suresi, 13)*** ayetinde de belirtildiği gibi, gururlarına ağır gelmesi...

İlerleyen sayfalarda inkar edenlerin Allah'a çağırıldıklarında neden icabet etmediklerinden biraz daha detaylı bahsedeceğiz.

Allah'a ve Ahirete İman Etmedikleri İçin

Çevrenizde gördüğünüz herhangi bir kişiye "Allah'tan korkuyor musun?" diye sorsanız, bu kişinin vereceği cevap büyük bir ihtimalle "evet" olacaktır. Fakat bir insanın Allah'tan korkup korkmadığının tam olarak anlaşılması için, bunu sadece sözle ifade etme-

si yeterli değildir. Kişinin gerçekten korkup korkmadığını, yani kalbindekini bilen sadece Allah'tır. Ancak müminler de bunu onun hem sözlerinden hem de davranışlarından anlayabilirler. Bu nedenle söz konusu kişinin Allah'ı razı etmek için yaptıkları ile bu konuda söylediği sözlerinin doğru orantılı olması gerekir. Eğer bir kişi Allah'a olan kulluk görevlerini tam olarak yerine getirmiyorsa, O'nun sınırlarını aşmaktan çekinmiyorsa ya da kendisine Allah'ın ayetleri hatırlatıldığı zaman bunlara uymuyorsa, bu kişinin Allah'tan korktuğuna inanmak mümkün değildir.

Allah Kuran'da kendilerine verilen öğütten yüz çeviren insanların durumunu şöyle haber vermiştir:

> **Buna rağmen, bunlara ne oluyor ki öğütten yüz çevirip duruyorlar? Sanki onlar, ürkmüş yaban eşekleri gibidirler;**
> **Arslandan korkup-kaçmışlar. Hayır; her biri, kendisine açılmış sahifelerin verilmesini ister. Hayır; onlar şüphesiz ahiretten korkmuyorlar. Gerçek (şu ki), o (Kur'an,) elbette bir öğüttür. Artık kim dilerse, öğüt alıp-düşünür. (Müdessir Suresi, 49-55)**

İşte yukarıdaki ayetlerde de görüldüğü gibi, inkarcıların öğütten yüz çevirmelerinin, hatta kaçmalarının sebebi Allah'tan ve ahiretten korkmamalarıdır. Ancak bu insanlar şunu bilmelidirler: Yüz çevirdikleri her öğütten, duymazlıktan geldikleri her güzel sözden hesap günü sorulacaklar ve hayatlarında hiç karşılaşmadıkları bir azapla karşılık göreceklerdir. Kendilerine anlatılan gerçekleri her anlamazlıktan geldiklerinde, doğru yola yapılan çağrıya uymadıklarında cehenneme bir adım daha yaklaşmaktadırlar. Allah bu insanlara dünyada belirli bir süre tanır ve "belki öğüt alıp düşünürler" diye uyarıcılar gönderir. Bu süre, çoğu zaman Allah korkusu

ve ahiret inancı olmayan insanları aldatır. Daha yaşayacak çok senelerinin olduğunu düşündükleri için kendilerine hatırlatılanlara uymazlar ve bunda da hiçbir sakınca görmezler. Hatta son derece saygısız ve isyankar ifadelerde bulunur, öyle ki **"... söylediklerimizden dolayı Allah bize azap etse ya..." (Mücadele Suresi, 8)** diyecek kadar ileri giderler. Bu sözleri sarf edecek kadar Allah korkusundan ve ahiret gerçeğinden uzak insanların müminlerin çağrılarına icabet etmeleri de zaten mümkün değildir.

Bu insanlar güzel söze uymamakla ne kadar büyük bir kayba uğradıklarını ancak ölümle birlikte anlayacaklardır. Ancak o zaman gerçek anlamda Allah korkusunu tüm benlikleriyle hissedeceklerdir. Cehennemin azabının şiddetini ise içine girip de onu tattıklarında öğrenmiş olacaklardır. Kuran'da bu insanlara cehennemde şöyle seslenileceği haber verilmiştir:

> **İnkar edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denir:) "Bu gerçek değil miymiş" Onlar: "Rabbimiz'e andolsun, evet (öyledir)" derler. (Allah da:) "Öyleyse inkar ettiklerinizden dolayı azabı tadın" dedi. (Ahkaf Suresi, 34)**

Vicdanlarına Değil, Nefislerine Uydukları İçin

İnkar edenlerin Allah yoluna çağrıldıklarında, bu çağrıya icabet etmemelerinin nedenlerinden bir tanesi de vicdanlarını göz ardı edip nefislerine uyarak hareket etmeleridir. İnsan zor bir durumla karşı karşıya kaldığında, önemli bir karar vermesi ya da iyi ile kötü arasında bir seçim yapması gerektiğinde içinden iki ayrı sesin geldiğini hisseder. Bu seslerden bir tanesi ona güzeli ve doğruyu gösterirken, diğeri kötü ve yanlış olana yönlendirir. Her insan içinde bu sesi duymuştur. Örneğin ihtiyaç içinde olan bir ki-

şiye yardım etmek gerektiğinde içinden bir ses elinden gelenin en fazlasını bu kişiye vermesini söylerken, diğer ses eğer ona bu yardımı yaparsa, kendisinin ihtiyaç içinde kalacağını, bunu yapmanın ona kalmadığını ve daha pek çok kuruntuyu kulağına fısıldamıştır. İşte bu seslerden doğruyu ve güzeli gösteren vicdandır ve vicdan Allah'ın sesidir. Nefis ise kötülükleri fısıldar ve şeytanın sesidir.

Allah Şems Suresi'nde kişinin, nefsin kötülüğü emreden yönünden sakınmasını şöyle emreder:

> **Nefse ve ona 'bir düzen içinde biçim verene', Sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp-saran da elbette yıkıma uğramıştır. (Şems Suresi, 7-10)**

Ayetlerde de bildirildiği gibi, Allah insana nefsin yanında, nefsin kötülüklerinden sakınma duygusunu da vermiştir. İşte vicdan aynı zamanda bu sakınma isteğidir ve kişiyi daima Allah'ın razı olacağı, beğeneceği tavırlara yöneltir. İnsan bu sese kulak verip uyduğu takdirde Allah'ın razı olacağı ve güzelliklerle dolu tertemiz bir hayat yaşar. Vicdan insana güzel söze uymasını, Allah'a teslim olmasını, Allah'ın sınırlarına titizlik göstermesini fısıldarken, nefis ise kötülükleri ve inkarı, öğütten yüz çevirmeyi emreder. Eğer bir insan vicdanına uymuyorsa nefsine uyuyor demektir ki, bu insan büyük bir ziyandadır. Çünkü Allah bir ayetinde nefsin kötülüğe yönelten yönünü Hz Yusuf'un ağzından şöyle tanıtır:

> **"(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir. Şüphesiz, benim Rabbim, bağışlayandır, esirge-**

yendir." (Yusuf Suresi, 53)

Vicdan, Allah'ın dünyada insana, nefsin kötülüklerinden sakınmak için bağışladığı en büyük nimetlerden birisidir. Çünkü insan tüm hayatı boyunca türlü denemelerden geçirilir. Karşısına çıkan olaylarda, yapılan çağrılarda, verilen öğütlerde, iyi ile kötü olanı ayırt etmek ve birtakım tercihler yapmak durumunda kalır. Yaptığı bu tercihler, verdiği tepkiler ve kararlar onun sonsuz ahiret hayatındaki yerini belirleyecektir. İşte vicdan, insan ne yaparsa yapsın, nerede olursa olsun, hangi durumla karşılaşırsa karşılaşsın kalsın her şart ve koşulda kendisine Allah'ın beğeneceği en doğru ve güzel olan tavrı göstermeyi emreder. Kişi istese de istemese de, hatta vicdanının sesini bastırmaya çalışsa da vicdan yine susmaz, mutlaka hakkı insana fısıldar. Kişiye düşen ise bu güzel sese uymak ve Allah'ın yoluna davet edenlere, iyiliği emreden ve kötülükten sakındıranlara icabet ederek Allah'a teslim olmaktır.

Her insan Allah'ın doğru yoluna, güzel ahlaka, hak dine uymaya, ibadet etmeye, yalnızca Allah'ın rızasını aramaya, ahirete yönelik hazırlık yapmaya, dünyevi hırslardan sıyrılmaya davet edildiğinde bunun doğruluğunu vicdanen bilir. Ama dini inkar edenler büyük bir hata olarak vicdanlarının sesini duymazlıktan gelir, nefislerinin kendilerini sürüklediği kötülüklere uyarak yaşamlarını sürdürürler.

Örneğin Allah'ın varlığını inkar etme yanılgısına düşmüş, ateist bir insan düşünelim. İşte bu insan vicdanının sesine kulağını tıkamış, nefsinin oyununa gelmiş bir insandır. Çünkü her insan çevresindeki yaratılış delillerini görebilecek, evrende var olan hiçbir şeyin tesadüfen oluşamayacağını, tümünün üstün kudret sahibi bir Yaratıcı tarafından var edildiğini anlayabilecek bir vicdana ve anlayışa sahiptir. Bu insana bir ağaç resmi göstersek ve "bu resim yere dökülen boyaların tesadüfen karışmasıyla oluştu, bilinçli bir şe-

kilde yapılmadı" desek buna asla inanmaz. Ama belki aynı insan aklını, mantığını, vicdanını bir kenara bırakarak gerçek bir ağacın tesadüfen meydana geldiğini, yaratılmadığını iddia edebilmektedir. İşte bu, gerçekleri söyleyen vicdana uymamanın, nefsine uyarak inkarda diretmenin apaçık bir örneğidir.

Nitekim bugün çevremize baktığımızda bu çarpık mantığı ısrarla sürdüren birçok kişinin varlığı ile karşılaşırız. Bu insanlara iman etmeleri için yapılan çağrılar da sonuçsuz kalmaktadır. Kendilerine gösterilen delillere inanmamakta direten bu kişiler, vicdanlarını dinlemedikleri için güzel söze icabet etmemektedirler. Ama bu insanlar unutmamalıdır ki, hesap günü dünyadayken kendilerine yöneltilen çağrılara uymadıkları ve kendilerini yaratmış olan Allah'ın sonsuz kudretini takdir edemedikleri için büyük bir pişmanlığa kapılacaklardır.

Kendilerini Diğer İnsanlardan Üstün Gördükleri İçin

İnkarcı insanı güzel söze uymaktan ve iman edenlerin yolunu izlemekten alıkoyan en büyük engellerden biri gururu ve kibiridir. Allah'ın **"Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler..." (Neml Suresi, 14)** ayetinde de bildirdiği gibi kibir, inkarın en önemli nedenlerinden biridir. Gurur ve kibir deyince ise akla hemen şeytan gelmelidir. Zira şeytan Allah'ın huzurundan bu yüzden kovulmuştur. Allah bu olayı Kuran'da şöyle bildirir:

> **Andolsun, Biz sizi yarattık, sonra size suret (biçim-şekil) verdik, sonra meleklere: "Adem'e secde edin" dedik. Onlar da İblis'in dışında secde ettiler; o, secde edenlerden olmadı.**
> **(Allah) Dedi: "Sana emrettiğimde, seni secde et-**

mekten alıkoyan neydi?" (İblis) Dedi ki: "Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın."
(Allah:) "Öyleyse ordan in, orada büyüklenmen senin (hakkın) olmaz. Hemen çık. Gerçekten sen, küçük düşenlerdensin." (Araf Suresi, 11-13)

Ayetlerde görüldüğü gibi, Hz. Adem'e secde etmek şeytanın kibirine ağır gelmiş ve kendisinin Hz. Adem'den daha üstün olduğunu iddia etmiştir. Cennetten kovulmasının nedeni budur. İşte dünyada da şeytanın yoluna uyan kişilerin durumu buna benzerdir; onlar da şeytanın telkinlerine açık oldukları için güzel söze uymazlar, çağırıldıkları şeylere kibirle ve küstahça karşılık verirler. Örneğin böyle bir kişiye hatalı bir tavrı hatırlatılarak, Kuran'a göre doğru olanın ne olduğu söylense, bu onun kibirine ağır gelecektir. Dolayısıyla da bu hatırlatmaya uymayacak, hatalı tavrını kesinlikle düzeltmeyecektir. Allah başka bir ayette büyüklük gururunun, yani enaniyetin insanları nasıl günaha sürüklediğini şöyle haber verir:

Ona: "Allah'tan kork" denildiğinde, büyüklük gururu onu günaha sürükler, kuşatır. Böylesine cehennem yeter; ne kötü bir yataktır o. (Bakara Suresi, 206)

Bir başka ayetinde ise Allah bu insanlara çağrıldıkları şeylerin ağır geldiğini bildirir ki, bunun da temelinde aynı sebep yatmaktadır:

... Senin kendilerini çağırdığın şey, müşriklere ağır geldi. Allah, dilediğini buna seçer ve içten kendisine yöneleni hidayete erdirir. (Şura Suresi, 13)

Kuran'da inkarcıların doğru yola uymamak için öne sürdükleri

mazeretlerden birinin de, kendilerine öğüt veren, iyiliği emreden kişilerin kendileri gibi etten kemikten insanlar olmaları olduğu haber verilmiştir. Bu zihniyet her dönemde yaşayan inkarcılar için geçerlidir. Allah inkarcıların bu ilkel mantığını pek çok ayetinde haber vermiştir:

Dediler ki: "Siz, bizim benzerimiz olan bir beşerden başkası değilsiniz, Rahman (olan Allah) da herhangi bir şey indirmiş değildir. Siz, yalnızca yalan söylüyorsunuz." (Yasin Suresi, 15)

Kavminden, ileri gelen inkarcılar: "Biz seni yalnızca bizim gibi bir beşerden başkası görmüyoruz; sana, sığ görüşlü olan en aşağılıklarımızdan başkasının uyduğunu görmüyoruz ve sizin bize bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Aksine, biz sizi yalancılar sanıyoruz" dedi. (Hud Suresi, 27)

Bunun üzerine, kavminden inkara sapmış önde gelenler dediler ki: "Bu, sizin benzeriniz olan bir beşerden başkası değildir. Size karşı üstünlük elde etmek istiyor. Eğer Allah (öne sürdüklerini) dilemiş olsaydı, muhakkak melekler indirirdi. Hem biz geçmiş atalarımızdan da bunu işitmiş değiliz." (Müminun Suresi, 24)

Ayetlerde de bildirilen bu sapkın anlayışa göre, bir kişinin diğer bir kişiyi imana davet edebilmesi için diğer insanlardan üstün bazı özelliklerinin olması, hatadan ve kusurdan münezzeh bir varlık olması gerekmektedir. İnkarcıların bu sapkın düşüncelerine karşılık elçilerin verdikleri cevap ise şu şekilde olmuştur:

Resulleri onlara dediler ki: "Doğrusu biz, sizin gibi yalnızca bir beşeriz, ancak Allah kullarından dilediğine lütufta bulunur. Allah'ın izni olmaksı-

zın size bir delil getirmemiz bizim için olacak şey değildir. Mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etmelidirler." (İbrahim Suresi, 11)

Enaniyetin bir başka yönü ise karşı tarafın kendisinden daha akıllı olabileceğini, daha isabetli kararlar alabileceğini kabul etmemek, her zaman kendi aklının daha üstün olduğunu düşünmektir. "Aklını beğenmek" olarak nitelendirebileceğimiz bu kötü özelliğe sahip olan insanlar her zaman çok büyük bir kayıp içindedirler. Herşeyden evvel bu kişiler iyi ve güzel de olsa başka fikirlere kapalıdırlar. En ufak bir tavsiyeye, öğüde bile tahammülleri yoktur. Kendi akıllarını beğendikleri için hak olan her türlü çağrıya kulakları tıkalı ve de gözleri kapalıdır. Oysa Allah **"... Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Ve her bilgi sahibinin üstünde daha iyi bir bilen vardır." (Yusuf Suresi, 76)** ayetiyle insanları bu yanlış düşünceden sakındırmıştır.

İşte bu yüzden bir kişinin çevresindeki insanların kendisinden daha akıllı olabileceğini düşünerek her türlü fikre, eleştiriye, uyarı ya da tavsiyeye açık olması gerekir. Ancak burada söz konusu fikirler, uyarı ve tavsiyeler de muhakkak Kuran'a uygun olmalıdır. Çünkü cahiliye insanlarının birbirlerine yapacakları eleştiriler kendi batıl kıstasları ve kendi kötü ahlakları doğrultusunda olacak ve güzel yola iletmeyecektir. Ancak Allah'ın insanlara indirdiği yegane doğruluk kıstası olan Kuran'a uyan insanların çağrıları insana fayda verir. Çünkü müminler olayları Kuran gözüyle değerlendirebilen, temiz akıl sahibi insanlardır. Teşhisleri, olaylara bakış açıları ve yorumları hep Kuran mantığı üzerine kurulu olduğundan son derece isabetlidir. Aynı şekilde birbirlerine gösterdikleri çıkış yolları, problemler karşısında ürettikleri çözümler de öyledir. Bu durumda müminlerin her söylediğine, anlattıklarına, uyarı ya da tavsiyelerine rahatlıkla teslim olmak en akılcı hareket olacaktır.

Ancak kendi aklını yeterli gören ve içinde bulundukları durumdan memnun olan kişiler kendilerini geliştirme ihtiyacı hissetmezler. Bu nedenle doğruyu ve güzeli bulamaz, kendi kurdukları küçük bir dünya içinde, hataları, eksiklikleri ve kusurlarıyla yaşamayı kabullenirler. İşte bu insanlar gurur ve kibirleri yüzünden büyük bir kayba uğrarlar. İyi ve güzel olan, kendilerini mutlu edecek, rahat ettirecek gerçekleri, -üstelik vicdanları da kabul etmesine rağmen- sırf enaniyetleri nedeniyle kabul etmezler. Ancak cehennem azabını tadınca bu gurur ve kibirleri son bulur. Artık Allah'a boyun bükmüş, teslim olmuş olarak sonsuza dek yalvarırlar, ama orada kendilerine **"(Azabı) Tad; çünkü sen, (kendince) üstün, onurluydun." (Duhan Suresi, 49)** şeklinde seslenilir.

İnkarcılar Güzel Söze Kötülükle Karşılık Verirler

> **Dediler ki: "Herhalde biz, sizlerden dolayı uğursuzluğa uğradık. Eğer (bu söylediklerinize) bir son vermeyecek olursanız, andolsun, sizi taşa tutacağız ve mutlaka bizden yana size acı bir azap dokunacaktır." Dediler ki: "Uğursuzluğunuz, sizinledir. Size öğüt verildi diye mi (uğursuzluğa uğradınız)? Hayır, siz ölçüyü taşıran bir kavimsiniz." (Yasin Suresi, 18-19)**

Yukarıdaki ayetlerde kendilerine uyarıp korkutmak için elçiler gönderilen bir şehir halkının kendilerine verilen öğütlere karşı gösterdikleri tepki haber verilmektedir. Bu örnekte görüldüğü gibi inkarcılar, kendilerini güzel sözle hak dine davet eden müminleri açıkça tehdit etmektedirler. Ve bu tehditlerinin tek sebebi, müminlerin kendilerini Allah'a ve O'nun dinine uymaya davet etmeleridir. Bundan dolayı büyük bir kin ve öfkeye kapılırlar. Öyle ki, bu kin ve öfkeleri kimi zaman bakışlarına dahi yansır. Allah Ku-

ran'da inkarcıların bu hallerini şöyle haber verir:

> **O inkar edenler, zikri (Kur'an'ı) işittikleri zaman, seni neredeyse gözleriyle devireceklerdi. "O, gerçekten bir delidir" diyorlar. Oysa o (Kur'an), alemlere bir zikr (öğüt, hatırlatma, hüküm ve üstün bir şeref)den başka bir şey değildir. (Kalem Suresi, 51-52)**

Allah'ın yukarıdaki ayetlerde de bildirdiği gibi, inkarcılar, sırf kendilerini hak olana çağırdıkları, ahireti ve hesap gününü hatırlattıkları için Allah'ın elçilerine bu derece kinlenirler. Oysa bu ve benzeri tepkiler ancak onların hak karşısındaki acizliklerinin ve çaresizliklerinin bir göstergesidir. Hakka karşı getirebilecekleri hiçbir açıklama olmadığı için bu tür yöntemlerle müminleri susturmaya çalışırken, gerçekleri görmezden ve anlamazlıktan gelmeye çalışırlar. İnananlar ise bu tepkilerden hiçbir şekilde etkilenmez, Allah'ın kendilerine emrettiği şekilde aynı güzel üslupla dini tebliğ etmeye devam ederler.

Kuran'da Hz. İbrahim'in, babasını Allah'a kulluk etmeye çağırışı ve babasının bu çağrıya uymak yerine vermiş olduğu tepki her iki tarafın üslubu arasındaki zıtlığı yansıtması açısından önemli bir örnektir:

> **Hani babasına demişti: "Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve seni herhangi bir şeyden bağımsızlaştırmayan şeylere niye tapıyorsun? "Babacığım, gerçek şu ki, bana, sana gelmeyen bir ilim geldi. Artık bana tabi ol, seni düzgün bir yola ulaştırayım." "Babacığım, şeytana kulluk etme, kuşkusuz şeytan, Rahman (olan Allah)a başkaldırandır." "Babacığım, gerçekten ben, sana Rahman tarafından bir azabın dokunacağından korkuyo-**

rum, o zaman şeytanın velisi olursun." (Babası) Demişti ki: "İbrahim, sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer (bu tutumuna) bir son vermeyecek olursan, andolsun, seni taşa tutarım; uzun bir süre benden uzaklaş, (bir yerlere) git." (İbrahim:) "Selam üzerine olsun, senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim, çünkü, O, bana pek lütufkardır" dedi. "Sizden ve Allah'tan başka taptıklarınızdan kopup-ayrılıyorum ve Rabbime dua ediyorum. Umulur ki, Rabbime dua etmekle mutsuz olmayacağım." (Meryem Suresi, 42-48)

Hz. İbrahim gibi üstün ahlaklı, Allah'ın Kuran'da yumuşak huylu olarak zikrettiği seçkin bir peygambere karşı, kendi babasının bu derece düşmanca bir tutum takınmasının tek bir sebebi vardır: Hz. İbrahim'in onu bir olan Allah'a kulluk etmeye çağırması, yani güzel söze uymaya davet etmesi... Hz. İbrahim bunu yaparken babasına karşı son derece saygılı ve güzel hitaplar kullanmış, fakat buna karşılık babası öfke dolu cevaplarla ona karşılık vermiştir. Ama buna rağmen Hz. İbrahim'in üslubu hiç değişmemiş, Allah'ın emrettiği şekilde cahillik etmekte olan babasından güzellikle ayrılmıştır.

Güzel Sözü Duymazlıktan Gelenler

Önceki sayfalarda anlattığımız gibi, müminlerin sözüne uymayanlar arasında türlü tepkiler gösterenler, saldırgan bir üslup takınanlar, yüz çevirenler, kin ve öfkeye kapılıp şiddetle söylenenleri reddedenler olduğu gibi bir de tüm öğütleri duymazlıktan gelen, tepkisiz olanlar da vardır. Allah Kuran'da bu insanları da bize tanıtmıştır. Bunlar ayetin ifadesiyle **"kalpleri (her türlü) duyarlılıktan yoksun bulunanlar..."dır. (Hac Suresi, 53)**

Müminlerin samimi ve hikmetli anlatımları bu kişiler üzerinde hiçbir etki yaratmaz. Bu tepkisizliklerinin nedenini ise Allah Kuran'da şöyle açıklamıştır:

> **... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)**
>
> **Onlardan seni dinleyecekler vardır. Ama hiç duymayan -sağırlara -üstelik hiç akılları ermiyorsa- sen mi duyuracaksın? Ve sana bakacak olanlar vardır. Ama kör olanları -üstelik basiretleri de yoksa- sen mi doğru yola ulaştıracaksın? Şüphesiz Allah, insanlara hiçbir şeyle zulmetmez. Ancak insanlar, kendi nefislerine zulmediyorlar. (Yunus Suresi, 42-44)**
>
> **De ki: "Ben sizi yalnızca vahy ile uyarıp-korkutuyorum. Ancak sağır olanlar, uyarıldıklarında çağrıyı işitmezler." (Enbiya Suresi, 45)**

Görünürde gözleri gören, kulakları işiten bu insanlar aslında Kuran'a göre bir anlamda kör ve sağırdırlar. Özellikle Allah **"Yalnız gözler kör olmaz, ancak sinelerdeki kalpler körelir."** (Hac Suresi, 46) ayetiyle bu insanların kalplerindeki manevi körlükten bahseder. Bu, aslında din ahlakını reddeden insanlara Allah'tan verilmiş çok büyük bir beladır. Büyüklenmelerine, inkarlarına karşılık olarak Allah bu kimselerin akıllarını ve anlayışlarını tamamen ellerinden almıştır. Bu yüzden kendilerine anlatılanları dinlemelerine rağmen bir türlü akıl erdiremezler. Allah inkarcıların bu hallerini bir başka ayette de şöyle bildirir:

> **Onlardan seni dinleyenler vardır; oysa Biz, onu**

kavrayıp anlamalarına (bir engel olarak) kalpleri üzerine kat kat örtüler ve kulaklarında bir ağırlık kıldık. Onlar, hangi 'apaçık-belgeyi' görseler, yine ona inanmazlar... (Enam Suresi, 25)

İşte bundan dolayı Allah ayetlerinde müminlerin, bu insanları güzel ahlaka çağırmalarının ölü bir insana çağrıda bulunmaktan pek bir farkının olmadığını haber verir:

Çünkü gerçekten sen, ölülere (söz) dinletemezsin ve arkasını dönüp kaçan sağırlara da çağrıyı işittiremezsin. Ve sen körleri düştükleri sapıklıktan çekip hidayete erdirici değilsin; sen ancak, ayetlerimize iman edenlere (söz) dinletebilirsin, işte Müslüman olanlar bunlardır. (Neml Suresi, 80-81)

Bir insanın baktığını görememesi, işittiği ve gördüğü şeyleri kavrayamaması, kısacası kalp gözünün kapalı olması başlı başına çok büyük bir karşılıktır. Ancak inkarcılar içinde oldukları bu durumun kendilerinin aleyhinde olduğunu kavrayamaz ve saldırgan, inkarda direten, enaniyetli üsluplarını sürdürürler. Kuran'da doğru yola davet edilen bu insanların büyük bir gaflet içinde büyüklenmeyi sürdürdükleri şöyle haber verilmiştir:

Dediler ki: "Bizi kendisine çağırdığın şeye karşı kalplerimiz bir örtü içindedir, kulaklarımızda bir ağırlık, bizimle senin aranda bir perde vardır. Artık sen, (yapabileceğini) yap, biz de gerçekten yapıyoruz." (Fussilet Suresi, 5)

Kendilerini nasıl bir sonun beklediğinin şuuruna varmadan sarf ettikleri bu sözlerinde de görüldüğü gibi, inkar edenler gerçek anlamda bir körlük ve gaflet içindedirler. Kuşkusuz her insanın yukarıdaki ayetlerde haber verilen kişilerden olmaktan, onların du-

rumuna düşmekten ciddi anlamda korkup sakınması gerekir. Çünkü bu duruma düşen insan büyük bir kavrayış eksikliği içinde hayatını sürdürecektir. Allah'ın ayetlerini dinleyip icabet etmediği için Kuran ahlakını yaşayamayacak, Allah'ın emir ve tavsiyelerini yerine getiremeyecektir. Yapılan hatırlatmalara, verilen öğütlere yüz çevirdiği için de inkar içindeyken bir gün ölümle karşılaşacaktır. İnkarcıların ölümle karşılaşma anlarındaki azapları ayetlerde şöyle tarif edilmektedir:

> **Melekleri, onların yüzlerine ve arkalarına vurarak: "Yakıcı azabı tadın" diye o inkar edenlerin canlarını alırken görmelisin. Bu, ellerinizin önceden takdim ettiği işler yüzündendir. Yoksa şüphesiz Allah kullara zulmedici değildir. (Enfal Suresi, 50-51)**

İnsanlar o günle karşılaşmadan önce hatırlamalıdırlar ki, hesap günü ortaya attıkları mazeretler kendilerini kurtaramayacaktır. Çünkü inkarda direnmeleri, şeytanın yoluna uymaları ve güzel söze uymamaları kendi seçimleridir. Yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi, Allah kullarına zulmedici değildir. Bu gerçek başka ayetlerde de şöyle bildirilmiştir:

> **Kendisi için bir uyarıcı olmaksızın, Biz hiçbir ülkeyi yıkıma uğratmış değiliz. (Onlara) Hatırlatma (yapılmıştır); Biz zulmedici değiliz. (Şuara Suresi, 208-209)**

Güzel Söze Uymayanlar Şeytanın Yoluna Uyarlar

Önceki bölümlerde de bahsettiğimiz gibi, Allah her dönemde mümin kulları aracılığı ile insanları Kuran ahlakına ve Kendi rıza-

sına uymaya çağırmıştır. Fakat samimi olarak iman edenler dışında insanların büyük çoğunluğu bu çağrıya uymamış ve kendilerinin iyiliği için söylenen bu sözlere kötülükle, isyanla, inkarla ve alayla karşılık vermişlerdir. Bunun en açık örneklerini Kuran'da geçen peygamber kıssalarında ve müminlerle cahiliye insanları arasındaki konuşmalarda görmek mümkündür.

Burada önemli bir noktaya dikkat çekmekte yarar vardır. Kuran'da haber verilenler geçmiş dönemlerde yaşamış inkarcıların verdikleri kötü tepkilerdir. Ancak onlarla ilgili bildirilenleri okurken bu tavırların geçmişte kaldığını, bir daha yaşanmayacağını düşünmek hata olur. Aynı tavır bozuklukları bugün de, geçmiştekilere benzer bir şekilde sürdürülmektedir ve gelecekte de sürdürülecektir. Bu yüzden geçmiş kavimlerle ilgili kıssaları okurken her insanın bunlardan kendisine de pay çıkarması, geçmişte yapılmış hataları tekrar etmemek için onların uğradıkları sondan ibret alması gerekmektedir.

Ayrıca kendisine verilen öğütlere uymayan bir kişi, geçmiş kavimlerle ilgili bildirilen ayetlerde örnek verilen ifadelere bakarak "ben bu sözleri söylemiyorum, demek ki Kuran'da bahsedilen bu insanlardan değilim" diye de düşünmemelidir. Çünkü asıl önemli olan söylenen sözlerin ardındaki bakış açısı ve düşünce şeklidir. Bugün insanlardan kimileri tıpatıp Kuran'da haberleri verilen kişilerle aynı sözleri sarf edebilirken, kimileri de farklı kelimeler ve farklı tavırlarla aynı zihniyeti sürdürülebilmektedir. Çünkü yaşanan dönem değişse de doğru yola uymayan, öğütten yüz çeviren, büyüklenen inkarcı zihniyet değişmemektedir. Aradan yüzyılların geçmesi Kuran'da bildirilen gerçekleri değiştirmez. Nitekim Kuran'da Nuh kavminin yalanlaması gibi, onların ardından gelen birçok kavmin de benzer bir tavrı sürdürdüğü şöyle bildirilmiştir:

Kendilerinden önce Nuh kavmi de yalanladı ve kendilerinden sonra (sayısı çok) fırkalar da. Her ümmet, kendi elçilerini (susturmak için) yakalamaya yeltendi. Hakkı, onunla yürürlükten kaldırmak için, 'batıla-dayanarak' mücadeleye giriştiler. Ben de onları yakalayıverdim. Artık Benim cezalandırmam nasılmış? (Mümin Suresi, 5)

Oysa bu kavimlere gönderilen elçiler ve onlara uyan Müslümanlar, bu insanları alevli ateşin azabı ile açıkça uyarmışlardır. Kendi batıl dinlerini Allah'ın dinine tercih eden kişilerin hem dünyada hem de ahirette hüsrana ve azaba uğrayacaklarını haber vermişlerdir. Çünkü bu insanların uydukları yol Allah'ın yolu değil, şeytanın yoludur. Şeytan ise insanları kurtuluşa değil, cehennem ateşine çağırır. Allah bu gerçeği bir ayetinde şöyle bildirir:

Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin. O, kendi grubunu, ancak çılgınca yanan ateşin halkından olmaya çağırır. (Fatır Suresi, 6)

Müminler bu insanları Allah'ın rızasına, rahmetine ve cennetine çağırırken onlar kendilerine anlatılanlara uymamakla ve yüz çevirmekle zaten şeytanın bu davetine uymuş olurlar. Yoksa kime sorulsa "ben Kuran'a uymuyorum ve şeytanın çağrısına uyuyorum" şeklinde birşey elbette söylemez; hatta böyle birşeyi şiddetle reddeder. Ama inkarcılar kabul etseler de etmeseler de güzel söze uymamakla fiilen bu tercihi yapmış olurlar.

İnananların cennete ve Allah'ın mağfiretine çağırmasını dinlemeyip, şeytanın çağrısına uyanlar ve onun vaat ettiği uzun emellere aldananlar ise ahirette tam bir hüsrana uğrarlar. Peşinden gittikleri şeytan onları yarı yolda bırakacaktır. Allah şeytanın yoluna uyan

insanların ahirette nasıl bir duruma düşeceklerini bir başka ayetinde şöyle haber verir:

> **İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan va'di va'detti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ben sizi kurtacak değilim, siz de beni kurtacak değilsiniz. Doğrusu daha önce beni ortak koşmanızı da tanımamıştım. Gerçek şu ki, zalimlere acı bir azap vardır." (İbrahim Suresi, 22)**

En başta belirttiğimiz imtihan ortamının bir gereği olarak her insan dünyada hem şeytanın hem de müminlerin çağrısı ile muhatap olur. Ama seçimini ne yönde yapacağı kişinin kendisine kalmıştır. İnsan unutmamalıdır ki, herkes sonsuz hayatını bu tercihine uygun bir şekilde yaşayacaktır. Şeytanın çağrısına uyanlar cehennem ehlinden olacak, güzel söze icabet edenler ise sonsuz cennetle karşılık göreceklerdir. Öğüt alıp düşünmek ve güzel söze uymak her insanın kendisine kalmıştır:

> **... Onlar, ateşe çağırırlar, Allah ise Kendi izniyle cennete ve mağfirete çağırır. O, insanlara ayetlerini açıklar. Umulur ki öğüt alıp-düşünürler. (Bakara Suresi, 221)**

GÜZEL SÖZ SÖYLEMEK

... Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir... (İbrahim Suresi, 24-25)

Buraya kadar gerçek güzel sözün Allah'ın yoluna yapılan çağrı olduğundan, bu çağrıya uyan ve uymayan insanların tavırlarından söz ettik. Ancak tüm bunların yanı sıra Allah Kuran'da insanların birbirlerine güzel sözler söylemelerini, güzel hitaplarda bulunmalarını da emretmiştir. Bu, Kuran ahlakının bir gereğidir. Allah'ın bu emrini büyük bir titizlikle uygulayan müminler birbirlerine bu anlamda güzel sözler söylerler. Birbirlerine karşı en güzel hitap şekillerini kullanır, birbirlerini onore ederler. Örneğin müminler birbirlerine karşı asla kötü lakaplar kullanmazlar. Çünkü Allah bir ayetinde mümin kullarına bu çirkin tavrı şöyle yasaklamıştır:

> **Ey iman edenler, bir kavim (bir başka) kavimle alay etmesin, belki kendilerinden daha hayırlıdırlar; kadınlar da kadınlarla (alay etmesin), belki kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi nefislerinizi (kendi kendinizi) yadırgayıp-küçük düşürmeyin ve birbirinizi 'olmadık-kötü lakaplarla' çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir**

isimdir. Kim tevbe etmezse, işte onlar, zalim olanların ta kendileridir. (Hucurat Suresi, 11)

İnsanların birbirlerine güzel sözlerle hitap etmeleri konusunda Kuran'da verilen bir başka örnek ise, müminlerin anne-babalarına karşı kullanacakları üslubu öğreten ayetlerde görülebilir. Bu konudaki bir ayet şöyledir:

Rabbin, O'ndan başkasına kulluk etmemenizi ve anne-babaya iyilikle davranmayı emretti. Şayet onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlılığa ulaşırsa, onlara: "Öf" bile deme ve onları azarlama; onlara güzel söz söyle. (İsra Suresi, 23)

Görüldüğü gibi, Allah Kuran'da müminlere güzel söz söylemelerini emrederken, sözün en güzelini nasıl söyleyeceklerini ve bunun inceliklerini de öğretmiştir. Nitekim yukarıdaki ayette anne babaya karşı kullanılacak üslup için verilen örnek bunun en açık göstergelerinden biridir. Cahiliye toplumu insanları da anne babalarına genellikle saygılı ifadelerle hitap ederler. Ama çıkarlarıyla çatışan, nefislerinin hoşuna gitmeyen bir ortamla karşılaşırlarsa bu tavırlarını bir anda değiştirebilirler. Ancak Kuran ahlakını yaşayan bir mümin anne, babasına "öf" bile demeyecek kadar ince bir saygı anlayışına sahiptir. Ve bu anlayışını tüm yaşamı boyunca, her şart altında sürdürür. Çünkü bu, Allah'ın bir emri, O'nun rızasını kazanmak için güzel bir yoldur.

Şunu da belirtmeliyiz ki, müminler Allah'ın emri gereği sadece kendi aralarında güzel sözlerle konuşmazlar. Muhatap oldukları herkese en güzel şekilde hitap ederler. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri de Allah'ın Hz. Musa'ya, Firavun'a tebliğe giderken kullanmasını emrettiği üsluptur. Firavun, kuşkusuz tarihin gelmiş geçmiş en zalim ve şedid inkarcılarından biridir. Buna karşılık Allah Hz. Musa'ya şöyle buyurmuştur:

"İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, azmış bulunuyor." "Ona yumuşak söz söyleyin, umulur ki öğüt alıp-düşünür veya içi titrer-korkar." (Taha Suresi, 43-44)

Kuşkusuz Hz. Musa'nın Firavun gibi dine ve Müslümanlara karşı düşman olan bir insana bile yumuşak söz söylemesi, müminlerin bu konudaki tavrının nasıl olması gerektiğini yansıtması açısından oldukça önemli bir örnektir. Bu örnekten de anlaşıldığı gibi müminler, insanları Allah'a çağırırken en güzel sözleri seçerek konuşmaya çalışırlar.

Allah Kuran'da güzel sözün ne kadar bereketli olduğunu ve her zaman insanlara hayır getireceğini şöyle bir örnekle bildirmiştir.

Görmedin mi ki, Allah nasıl bir örnek vermiştir: Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlar için örnekler verir; umulur ki onlar öğüt alır-düşünürler. Kötü (murdar) söz ise, kötü bir ağaç gibidir. Onun kökü yerin üstünden koparılmış, kararı (yerinde durma, tutunma imkanı) kalmamıştır. Allah, iman edenleri, dünya hayatında ve ahirette sapasağlam sözle sebat içinde kılar. Zalimleri de şaşırtıp-saptırır; Allah dilediğini yapar. (İbrahim Suresi, 24-27)

Bu ayetlerde de gördüğümüz gibi, güzel söz söyleyen ve ona uyan kişi hem dünya hem de ahiret hayatında çok büyük güzelliklerle, eşsiz nimetlerle karşılık bulacaktır. Ancak buna karşılık kötü sözü söyleyen de, ona uyan da sonu cehenneme varan karanlık bir yola girmiş olacaktır. Bu nedenle de iman edenlere düşen güzel söze uyup, bunun getireceği nimetlerle cennet yurdu için çaba sarf etmektir.

Şeytan Güzel Sözden Alıkoymak İster

İnsanların büyük bir bölümünü güzel söz söylemekten ve güzel söze uymaktan alıkoyan şeytandır. Allah bize Kuran'da şeytanın insanları güzel söz söylemekten uzaklaştırmaya çalışacağını ve bu yolla aralarına düşmanlık sokmak isteyeceğini şöyle bildirmiştir:

> **Kullarıma, sözün en güzel olanını söylemelerini söyle. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şüphesiz şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır. (İsra Suresi, 53)**

Bilindiği gibi, şeytan Allah'a karşı gelmiş ve kibiri yüzünden Hz. Adem'in önünde secde etmek istememiştir. Daha sonra da kendinden aşağı gördüğü insanları doğru yollarından saptıracağına dair yemin etmiştir. Bu nedenle de Kuran'daki pek çok ayette şeytanın insanları doğru yollarından engellemek için ciddi bir çaba sarf ettiğinden ve iman edenler dışındaki tüm insanların büyük bir bölümü üzerinde etkili olduğundan bahsedilir. Dünya hayatını süslü ve çekici göstermesi, insanların kalplerine din hakkında kuruntular vererek onları şüpheye düşürmesi, insanı gurur, kibir, kıskançlık ve bencillik gibi pek çok ahlaksızlığı kolaylıkla yapabilir hale getirmesi şeytanın etkilerinden bazılarıdır. Şeytanın bir başka etkisi de, Allah'a iman etmeye ve Kuran ahlakına uymaya yönelik yapılan davetler karşısında insanların büyüklük taslamalarını ve türlü mazeretler öne sürerek bundan kaçmalarını sağlamaktır. Bu şekilde onları doğru yoldan alıkoyacak ve Allah'a teslim olmalarını engellemiş olacaktır.

Şeytanın insanlardan istediği, vicdanlarının emrettiğine uymamaları, bunun tam tersini yapmalarıdır. Bu sinsi çabasını da türlü şekillerde sürdürmekte, sezdirmeden bu ahlaksızlıkları makul ve

güzel göstermeye çalışmaktadır. Bunun sonucunda da pek çok kişi şeytanın süslü sözlerine inanır, vicdanının sesini değil, onun yolunu izler. Fakat burada bilinmesi gereken en önemli şey şeytanın iman edenler üzerinde hiçbir etkisinin olamayacağıdır. Şeytan ancak inkar edenler üzerinde etkili olmaktadır. Allah Nahl Suresi'nde bu durumu şu şekilde haber verir:

> **Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur. Onun zorlayıcı-gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla O'na (Allah'a) ortak koşanlar üzerindedir. (Nahl Suresi, 99-100)**

Nefsine uyup, şeytanı kendine dost edinenler için dünyevi zevkler herşeyin üstündedir. Mesela vicdanları onlara hata yapan birine karşı affedici olmayı, kötü söz söyleyene karşı güzel bir söz söylemeyi bildirse bile onlar nefislerine uyup, affetmemeyi veya kötü söze daha kötüsüyle karşılık vermeyi tercih ederler. Bu çarpık anlayış içinde ters konuşmak, alaycı ifadeler kullanmak, kibir ve hakaret dolu sözler söylemek adeta bir üstünlük işaretidir. İşte bu gibi insanlar enaniyetleri, kendi akıllarını beğenmeleri, büyüklenmeleri ve şeytanın sözlerine kulak vermeleri nedeniyle vicdanlarının sesini dinlemez, kendilerine hatırlatılan güzel söze uymazlar. Allah bu gerçeği şu şekilde bildirir:

> **Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak. (Neml Suresi, 14)**

Bu ahlakta olan insanlar asıl hayatın ahiret hayatı olduğuna inanmaz, bu yüzden de dünyada kendilerine verilen süreyi son anına kadar nefislerinin istekleri doğrultusunda kullanmayı tercih ederler. Alaycı bir tavrın sonucunda oluşacak nefsani bir tatmin, yar-

dım isteyen birine karşı yapılan gaddarca bir tavır ya da güzel söze yapılan bir davet karşısında verilen küstahca bir cevap, şeytanın yoluna uyanların yapmaktan çekinmedikleri pek çok çirkin tavırdan sadece birkaçıdır.

Oysa insan yaratılışı gereği güzellikten, fedakarlıktan, yardımlaşmadan, sevgi ve saygıdan, güzel hitaplardan çok büyük zevk alır. Asıl zor olan, insanın kendi nefsinin kötülüklerinin izinden gitmesi, ahlaksızlık yapmasıdır. Çünkü bunların sonu her zaman için sıkıntı, zorluk ve huzursuzluktur. Bunlardan kurtulmak için tek çözüm ise insanın şeytanın çağrılarına kulak vermemesi ve vicdanının sesini dinlemesidir.

Bu gerçeğin bilincinde olan bir insan için diğer kişileri din ahlakına davet etmek de, böyle bir çağrıya icabet etmek de, insanlara güzel sözler söylemek de karşılığını Allah'tan umduğu birer ibadettir. Güzel sözle iyiliği emreden insan, hem kendisini hem de diğer insanları Allah'a yakınlaştıracak, kötülüklerden alıkoyacak ve sonsuz ahiret hayatını kazandıracak bir yol bulmuştur. Güzel söze davet edilmek ise bir insana dünya hayatındaki en güzel hediyelerden birinin verilmesi gibidir. İşte bu gerçeğin bilincinde olan müminler, her zaman bu davete büyük bir şevk, heyecan ve neşeyle uyarlar.

GÜZEL SÖZE UYMAYANLARIN SONU

Allah'tan 'İçi titreyerek korkan' öğüt alır düşünür. 'Mutsuz-bedbaht' olan ondan kaçınır. Ki o, en büyük ateşe yollanacaktır. Sonra onun içinde o, ne ölür, ne yaşar.
(A'la Suresi, 10-13)

Güzel söze davet edilen, Kuran'la kendilerine öğüt verilen, müminler tarafından hesap gününün yaklaşarak gelmekte olduğuyla uyarılıp korkutulan ve o gün her yaptıklarından hesaba çekilecekleri hatırlatılan insanlar, bundan sonra artık çağırıldıkları doğru yola uymakla sorumludurlar. Uymadıkları takdirde ahirette telafi edemeyecekleri bir pişmanlık ve azapla karşılaşmaları kaçınılmaz olacaktır. Çünkü uyarılan insan artık neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğrenen, dolayısıyla da bunları uygulamakla yükümlü tutulan insandır.

Ama tarih boyunca insanların büyük bir çoğunluğu bu sorumluluklarını göz ardı etmişlerdir. Allah'ın ayetlerini işittikleri halde sanki hiç işitmemiş gibi, hareket etmeye devam etmişlerdir, Kuran'da bu kişilerle ilgili olarak şöyle buyrulmaktadır:

"... Kendilerine hatırlatılan şeyden (yararlanıp)

pay almayı unutmuşlar"dır. (Maide Suresi, 13)

İnsanlar kendilerini Allah'ın dinine çağıran, Kuran ahlakını yaşamaya davet eden kimselerin sözlerine uysalar, Allah kendilerini dünyada ve ahirette güzel bir hayatla yaşatacaktır. Ancak onlar kendilerini yaratan ve yaşatan, türlü nimetler bağışlayan Rabbimize kulluk etmeyi kabul etmezler ve kendilerine hatırlatılanları duymazlıktan, anlamazlıktan gelirler. Oysa insanın yaratılış amacı Rabbimiz'e kulluk etmektir. Bu amacı reddeden ve söz dinlemeyen insan ebedi ahiret hayatında da, dünyada da çok zor ve sıkıntılı bir yaşam sürecektir. Çünkü bir insanın gerçek anlamda huzurlu ve mutlu olabilmesi için, kendi yaratılışına uygun bir yaşam sürmesi ve vicdanen de bunun rahatlığı içinde olması gerekir. Yani kalbine sıkıntı verecek, pişmanlık duymasına neden olacak davranışlarda bulunmamalıdır.

İnsan eğer Allah'ın Kuran'da gösterdiği bu yola uymazsa manevi bir sıkıntı içinde yaşar. Ne yapsa, nereye gitse, ne kadar geniş maddi imkanlar içinde olsa da bu manevi azaptan kurtulamaz. Gerçek manada mutlu ve huzurlu olamaz. Allah'ın kendisi için seçip beğendiği dinini bırakıp, nefsine uymasının cezasını aslında gizli veya açık hayatının her anında yaşar.

Allah Kuran'a uymayan, yaptıkları kötülükleri sürdüren insanların asla iman edip salih amellerde bulunanlarla bir tutulmayacağını, yaptıklarının karşılığını hayatta da ölümde de göreceklerini şöyle haber vermiştir:

Bu (Kur'an), insanlar için basiret (nuruyla Allah'a yönelten ayet)lerdir, kesin bilgiyle inanan bir kavim için de bir hidayet ve bir rahmettir.
Yoksa kötülüklere batıp-yara alanlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi

(olacak)? Ne kötü hüküm veriyorlar. (Casiye Suresi, 20-21)

Kuşkusuz böyle insanlardan oluşan toplumlarda da güzel bir hayat sürmek mümkün olmaz. Allah pek çok ayetinde kendilerine verilen öğütleri dinlemeye yanaşmayan, güzel söze davet edildiklerinde bundan yüz çeviren, Allah'ın hoşnut olacağı bir yaşam sürdürmeyi kabul etmeyen toplumları zorlu bir azapla uyarır. Bu ayetlerden bazıları şu şekildedir:

"Ey kavmimiz, Allah'a davet edene icabet edin ve O'na iman edin; günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi acı bir azaptan korusun. Kim Allah'a davet edene icabet etmezse, artık o, yeryüzünde (Allah'ı aciz bırakacak değildir ve onun O'ndan başka) velileri yoktur. İşte onlar, apaçık bir sapıklık içindedirler." (Ahkaf Suresi, 31-32)

Ona ayetlerimiz okunduğunda, sanki işitmiyormuş ve kulaklarında bir ağırlık varmış gibi, büyüklük taslayarak (müstekbirce) sırtını çevirir. Artık sen ona acı bir azap ile müjde ver. (Lokman Suresi, 7)

Kendilerine dünyada yapılan çağrılara icabet etmeyen, inkarlarını sürdüren insanların pek çoğu, ancak kıyamet saatinin gelmesinden sonra kendilerine söylenenlerin ne kadar önemli olduğunu anlayacak ve dünya hayatlarında güzel söze uymadıkları için pişman olacaklardır. Ancak bunun bir fayda vermeyeceği açıktır; bu durum bir ayette şöyle haber verilmektedir:

Artık onlar, kıyamet-saatinin kendilerine apansız gelmesinden başkasını mı gözlüyorlar? İşte onun işaretleri gelmiştir. Fakat kendilerine geldikten sonra öğüt alıp-düşünmeleri onlara neyi

sağlar? (Muhammed Suresi, 18)

Allah'ın ayetinde bildirdiği gibi, azap bir insana geldikten sonra artık ne yapsa kurtuluş yoktur. Hayatları boyunca en derin gaflet içinde olan insanlar bile ölüm melekleri yanlarına geldiğinde yaptıkları hatanın farkına vararak büyük bir pişmanlık duyarlar. Hiçbir insan o an, gaflet içinde geçirdiği bir ömür için 'ne iyi ettim, bana anlatılanlara uymadım, nefsimin istediği gibi yaşadım, yedim, içtim, gezdim, eğlendim...' demez, diyemez. İsterse bu kişi, koyu bir din düşmanı ya da bir ateist olsun, yine de bunları söyleyemez. Çünkü bu kişiler artık ömür boyu göz ardı ettiklerinin gerçekliğine bizzat yaşayarak şahitlik eder ve kendilerine anlatılanları dinlemedikleri için tarifsiz bir pişmanlık duyarlar. Dünyada güzel söze uymayıp da tercih ettikleri hiçbir şeyin değeri olmadığını ise daha melekleri gördükleri ilk andan itibaren anlarlar. Bu insanların ahiretteki durumu Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

> **Melekleri görecekleri gün, suçlu-günahkarlara bir müjde yoktur. Ve o gün (melekler onlara) derler ki: "(Size sevinçli haber) Yasaktır, yasak." Onların yaptıkları her işin önüne geçtik, böylece onu savurulmuş toz zerreleri kılıverdik. (Furkan Suresi, 22-23)**

Şunu da unutmamak gerekir ki, aslında her insan neyin doğru, neyin yanlış olduğunu anlayabilecek bir kapasiteye sahiptir. Kendisine yapılan daveti geri çeviren, öğütleri ve hatırlatmaları duymazlıktan gelen her insan bu çağrılara uyması gerektiğini, kurtuluşun ancak bu şekilde mümkün olacağını bilmektedir. Ama bu insanlar dünya hayatına yönelik bir hırs içinde oldukları, ahireti ve hesap gününü uzak gördükleri, nefislerine uyup Allah'ın ayetlerini dinlemedikleri için inkar etmektedirler.

Nitekim yukarıdaki ayetlerin devamında Allah insanların bu ger-

çeklerden haberdar oldukları halde güzel söze uymadıklarını, pişmanlık içinde nasıl dile getirdiklerini şöyle bildirir:

> **O gün, zulmeden, ellerini (hınçla) ısırarak (şöyle) der: "Ah keşke, elçiyle birlikte bir yol edinmiş olsaydım," "Vah yazıklar bana, ne olurdu da filanı dost edinmeseydim." "Çünkü o, gerçekten bana geldikten sonra beni zikirden (Kur'an'dan) saptırmış oldu. Şeytan da insanı 'yapayalnız ve yardımsız" bırakandır." (Furkan Suresi, 27-29)**

Ölüm meleklerinin ummadıkları bir anda yanlarına gelmesiyle pişmanlığa kapılan insanlar için bu daha bir başlangıçtır. Onlar hayatları boyunca kendi istek ve tutkularını, arkadaşlarını, eş ve dostlarını, mallarını, mülklerini, işlerini, kariyerlerini, şan ve şöhretlerini Allah'ın rızasına tercih etmişler, kendilerini doğru yola çağıran müminlerin sözüne uymamışlardır. Hesap gününde ise dünyada Allah'ın rızasına tercih ettikleri herşeyden tek tek sorguya çekileceklerdir:

> **Denir ki: "Ortaklarınızı çağırın." Böylelikle çağırırlar, ama kendilerine cevap vermezler ve azabı görürler. Hidayet bulmuş olsalardı ne olurdu.**
> **O gün (Allah) onlara seslenerek: "Gönderilen (elçilere) ne cevap verdiniz?" der. Artık o gün, haberler onlar için körelmiştir; birbirlerine de soramazlar. (Kasas Suresi, 64-66)**

Elçilerin ve inananların davetlerine icabet etmeyerek inkar edenler, hesap gününde kendilerini kahreden pişmanlıkla beraber büyük bir çaresizlik içine de düşerler. Ancak bu, bir insanın dünya hayatında hissettiği çaresizlik ile kıyaslanamayacak kadar şiddetli sıkıntı veren bir çaresizliktir.

Dünya şartlarında insanın kendisini en çaresiz gibi düşündüğü du-

rumlarda, en kötü şartlarda bile mutlaka bir çıkış yolu bulma ihtimali vardır. Dünyada yaşanan her zorluk ve sıkıntı en azından geçicidir. Ama ahiretteki ebedi azabı tadan inkarcılar için hiçbir çıkış yolu, kurtuluş umudu yoktur.

Dünyada öğütten kaçanlar ve fırsat varken bunu değerlendiremeyerek Allah'ın razı olduğu kullarından olamayanlar, hesap günü Allah'ın huzurunda sorgulandıktan sonra dayanılmaz azaplar yaşayacakları cehenneme sevk edileceklerdir. Ayette bildirildiğine göre, daha cehenneme varmadan azabın korkusu inkarcıların yüreklerini saracaktır ve onlar nasıl bir azaba gireceklerini anlayacaklardır. Ateşin içine atıldıklarında ise burada bulunan cehennem bekçileriyle aralarında şöyle bir konuşma geçeceği haber verilmiştir:

> **İçine atıldıkları zaman, kaynayıp-feveran ederken onun korkunç homurtusunu işitirler. Öfkesinin-şiddetinden neredeyse patlayıp parçalanacak. Her bir grup içine atıldığında, bekçileri onlara sorar: "Size bir uyarıcı gelmedi mi?" Onlar: "Evet" derler. "Bize gerçekten bir uyarıcı geldi. Fakat biz yalanladık ve: "Allah hiçbir şey indirmedi, siz yalnızca büyük bir sapmışlık içindesiniz, dedik." Ve derler ki: "Eğer dinlemiş olsaydık ya da akıl etmiş olsaydık, şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık." Böylece kendi günahlarını itiraf ettiler. Çılgınca yanan ateşin halkına (Allah'ın rahmetinden) uzaklık olsun. (Mülk Suresi, 7-11)**

İnkar edenler dünyadayken bu günlerle karşılaşacaklarını hiç hesaba katmamış ve gurur ve inat içinde kendilerine hatırlatılanları göz ardı ederek koskoca bir ömrü tüketmişlerdir. Azapla kar-

şılaştıklarında ise bir kere daha dünyaya dönebilmek ve salih amellerde bulunabilmek, kendilerine verilen öğütlere uyabilmek, yani güzel söze icabet edebilmek için yalvarırlar. Allah onların bu yalvarışlarına şu şekilde cevap verir:

> **İçinde onlar (şöyle) çığlık atarlar: "Rabbimiz, bizi çıkar, yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım." Size orda (dünyada), öğüt alabilecek olanın öğüt alabileceği kadar ömür vermedik mi? Size uyaran da gelmişti. Öyleyse (azabı) tadın; artık zalimler için bir yardımcı yoktur. (Fatır Suresi, 37)**

Kuran'da inkarcıların yaşadıkları bu dayanılmaz azaba bir an olsun ara verilmeyeceği de bildirilmiştir. Cehennem azabı öylesine şiddetli ve dayanılmazdır ki, inkar edenler azabın tek bir gün olsun hafifletilmesi için şöyle dua ederler:

> **Ateşin içinde olanlar, cehennem bekçilerine dediler ki: "Rabbinize dua edin; azaptan bir günü (olsun) bize hafifletsin." (Bekçiler:) "Size kendi Resulleriniz açık belgelerle gelmez miydi?" dediler. Onlar: "Evet" dediler. (Bekçiler:) "Şu halde siz dua edin" dediler. Oysa kafirlerin duası, çıkmazda olmaktan başkası değildir. (Mümin Suresi, 49-50)**

Ancak inkacıların bu pişmanlıkları, duaları, yalvarmaları artık boşunadır. Çünkü kendilerine dünyada tanınan süre Allah'ın ayetinde bildirdiği gibi öğüt alabilecek bir insan için yeterlidir.

Dünyada davet edildiklerine uymayan, kendisine gösterilen doğru yola uymayıp inkar eden kişiler, cehennemde azaptan azaba sunulurlar. Fiziksel olarak çektikleri dayanılmaz acıların yanı sıra bir de yaptıkları kahredici hatanın pişmanlığını yaşarlar. Tüm bunların

yanında, kendileri bu durumdayken, dünyada insanları dine davet eden müminleri cennette nimetler içinde görmek pişmanlıklarını daha da artırır. Yaşadıkları çaresizlik öyle bir boyuta varır ki, toprak olmayı, yok olmayı isterler, ama bu da kabul edilmez:

Şüphesiz suçlu-günahkarlar, cehennem azabı içinde süresiz kalacaklardır. Onlardan (azab) hafifletilmeyecek ve orda onlar umutlarını kaybetmiş kimselerdir. Biz onlara zulmetmedik; ancak onların kendileri zalimlerdir. (Cehennem bekçisine:) "Ey Malik (bekçi), Rabbin bizim işimizi bitirsin" diye haykırdılar. O: "Gerçek şu ki siz, (burda) kalacak kimselersiniz" dedi. "Andolsun, size hakkı getirdik, fakat sizin bir çoğunuz hakkı çirkin görüp-tiksinenlerdiniz." (Zuhruf Suresi, 74-78)

Elleri boyunlarına bağlı olarak, sıkışık bir yerine atıldıkları zaman, orada yok oluşu isteyip-çağırırlar. Bugün bir yok oluşu çağırmayın, birçok (kere) yok oluşu isteyip-çağırın. (Furkan Suresi, 13-14)

Tüm bunların ardında insanın asla unutmaması gereken bir gerçek daha vardır: Dünyada insanlara yapılan her hatırlatma, her uyarı, verilen her öğüt Allah'tandır. Allah insanları, elçileri ve mümin kulları aracılığı ile hak dine davet eder. Yine inananlar aracılığı ile iyiliği emredip kötülükten men eder, gönderdiği hak Kitap'la doğru ile yanlışı ayırt etme fırsatı tanır. Eğer bu insanlar bu davetlere uymazlarsa, ölüm anı geldiğinde bu gerçekleri anlamak ve harekete geçmek için artık çok geç olacaktır:

Bizim dayanılmaz-azabımızı gördükleri zaman, dediler ki: "Bir olan Allah'a iman ettik ve O'na

şirk koştuğumuz şeyleri de inkar ettik." Ama Bizim dayanılmaz-azabımızı gördükleri zaman, imanları kendilerine hiçbir yarar sağlamadı. (Bu,) Allah'ın kulları arasında sürüp-giden sünnetidir (kanunudur). İşte kafirler burada hüsrana uğramışlardır. (Mümin Suresi, 84-85)

GÜZEL SÖZE UYANLARIN KAZANCI

Onlar, sözün en güzeline iletilmişlerdir ve övülen doğru yola iletilmişlerdir.
(Hac Suresi, 24)

Dünyadayken Müminlere Verilen Müjde

Güzel söze uymayan insanların ahirette tarifsiz bir pişmanlık yaşayacaklarını ve dünyaya bir kere daha geri çevrilebilmek ve söz dinleyenlerden olmak için yalvaracaklarını önceki bölümde anlatmıştık. Güzel söze uyan, kendilerine verilen öğütleri dinleyen ve ahirete hazırlık yapan insanlar ise, bunun tam tersine her türlü eksiklik ve hatalarından arınmış olarak Allah'ın izniyle sonsuza kadar güzel bir yaşam süreceklerdir. Tüm hayatları boyunca kendilerine verilen öğütleri tutan, uyarıldıkları konularda tevazuyla teslimiyet gösteren ve korkup-sakınarak hareket eden müminler hesap günü geldiğinde de Allah'ın huzuruna arınmış olarak çıkacaklardır. Allah iman edenlere bu müjdeyi ayetlerinde şöyle bildirmiştir:

> **Tağut'a kulluk etmekten kaçınan ve Allah'a içten yönelenler ise; onlar için bir müjde vardır, öyleyse kullarıma müjde ver. Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz**

akıl sahipleridir. (Zümer Suresi, 17-18)

Allah başka ayetlerinde de Kendisinden korkup sakınan kullarının o gün geldiğinde cennetin kapısında nasıl güzel bir karşılanma ile karşılanacaklarını şöyle müjdeler:

> **Rablerinden korkup-sakınanlar da, cennete bölük bölük sevkedildiler. Sonunda oraya geldikleri zaman, kapıları açıldı ve onlara (cennetin) bekçileri dedi ki: "Selam üzerinizde olsun, hoş ve temiz geldiniz. Ebedi kalıcılar olarak ona girin." (Onlar da) Dediler ki: "Bize olan va'dinde sadık kalan ve bizi bu yere mirasçı kılan Allah'a hamd olsun ki, cennetten dilediğimiz yerde konaklayabiliriz. (Salih) Amellerde bulunanların ecri ne güzeldir. (Zümer Suresi, 73-74)**

Kuşkusuz bir insan için dünyada verilebilecek en büyük müjdeler; ahirette sonsuza dek Allah'ın razı olduğu bir kul olarak yaşam sürebileceği, yaptığı güzel davranışlarla karşılık göreceği ve cennetin kapısında melekler tarafından güzel sözlerle karşılanacağı müjdeleridir. İşte güzel söze uyan insanlara dünyada verilen müjdeler bunlardır.

Ancak Müslümanlara verilen müjdeler yalnızca ahirete yönelik değildir. Allah dinine uyan, ibadetlerini yerine getiren, her an Kendisi'nden sakınarak hareket eden ve diğer insanları da Kuran ahlakına davet eden kullarına dünyada da güzellikler vaat etmiştir. Aslında inananlar için vaat edilen ebedi güzellikler kendilerine henüz dünyadayken gösterilir. Cennete yakışacak bir ahlaka ulaşmak için çabalayan müminler, kendilerine cenneti tanıtacak, cennete olan özlemlerini ve arzularını daha da artıracak nimetlerin ve ortamların bir benzerini bu dünyada yaşamaya başlarlar. Allah, **"Er-**

kek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz." (Nahl Suresi, 97) ayetiyle bunu müjdelemiştir.

İtaatkar, tevazulu, yumuşak başlı ve teslimiyetli yapısından dolayı mümin, dünyadaki yaşamı boyunca üzüntü, sıkıntı ya da gerilimden de uzak kalır. Allah kalbine huzur ve güvenlik duygusu indirmiştir. İşittiği her uyarının, her hatırlatmanın ya da her çağrının Rabbimiz'den olduğunu düşünmesi karşılığında, Allah kendisini hep hayırlarla karşılaştırır.

Dünyada sözün en güzelini benimseyen müminler ölüm anında da inkarcıların aksine, melekler tarafından en güzel sözlerle ve müjdelerle karşılanacak, canları güzellikle alınacak ve cennet hayatları başlamış olacaktır:

> **Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 32)**

Tüm bunlar Allah'ın dünyada teslimiyetli kullarına vadettikleridir. Kuşkusuz cennette yaşanacak sonsuz hayat, güzel davranışlarda bulunan ve güzel söze uyan insanlara Allah tarafından verilen büyük bir mükafaat olacaktır.

Sonsuz Cennet Hayatı

Dünyada geçirdikleri yaşamları boyunca cennete layık olabilmek için çaba sarf eden, sonsuz cehennem azabına uğramaktan korkarak sakınan ve Kuran'a uyan müminler Allah'ın kendilerine vaat ettiği mükafaata artık kavuşacaklardır. Burada daha önce hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği sayısız nimetler ken-

dilerine sunulacaktır. (Detaylı bilgi için bkz. Müminlerin Asıl Yurdu: Cennet, Harun Yahya) Herşey sonsuza kadar tam istedikleri gibi olacaktır:

> **... Rableri Katında her diledikleri onlarındır. İşte büyük fazl (nimet ve üstünlük) budur. (Şura Suresi, 22)**
>
> **Ama Rablerinden korkup-sakınanlar; onlar için Allah Katında -bir şölen olarak- altlarından ırmaklar akan -içinde ebedi kalacakları- cennetler vardır. İyilik yapanlar için, Allah'ın Katında olanlar daha hayırlıdır. (Al-i İmran Suresi, 198)**
>
> **Takva sahiplerine vadedilen cennet; onun altından ırmaklar akar, yemişleri ve gölgelikleri süreklidir. Bu korkup-sakınanların (mutlu) sonudur, inkar edenlerin sonu ise ateştir. (Rad Suresi, 35)**

Cennete giren müminlerin duydukları en büyük manevi haz ise; **"... Allah'tan olan hoşnutluk ise en büyüktür. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur." (Tevbe Suresi, 72)** ayetinde de bildirildiği gibi Allah'ın rızasıdır. Allah'ın kendilerinden razı olduğunu, kendilerini sevdiğini ve sonsuza kadar Yüce Rabbimiz Allah'ın dostu olacaklarını bilmeleridir. Allah'ın rızasını kazanmış olmak insana hiçbir maddi güzellikle karşılaştırılamayacak kadar büyük bir sevinç ve mutluluk verir. Nitekim bu güzel huylu insanların karşılaşacakları güzel son Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

> **Ey mutmain (tatmin bulmuş) nefis, Rabbine, hoşnut edici ve hoşnut edilmiş olarak dön. Artık kullarımın arasına gir. Cennetime gir. (Fecr Suresi, 27-30)**

SONSÖZ

Kim izzeti istiyorsa, artık bütün izzet Allah'ındır. Güzel söz O'na yükselir, salih amel de onu yükseltir...
(Fatır Suresi, 10)

Kitap boyunca güzel sözün Allah'a bir davet olduğundan bahsettik. İşte şimdi bu kitabı okuyan her kişinin bir kez daha düşünmesi ve karar vermesinin zamanıdır. Belki bugüne kadar yapılan çağrılara kısmen uymuş, belki hiç dinlemeden reddetmiş olabilirsiniz. Belki de size bugüne kadar böyle bir davet hiç yapılmamıştır. Fakat bunlar artık geride kalmıştır ve önemli olan bugün verilecek karar, bugün atılacak olan adımdır. Çünkü yapılan bu davet, sadece yetmiş ya da seksen yıllık bir ömrü değil, sonsuz hayatı etkileyecek çok önemli bir kararın dönüm noktasıdır.

Bu kararı verirken hiç unutmamak gerekir ki, güzel söze uymayan insanlar kitap boyunca gördüğümüz gibi ne kadar büyük bir kayıp içindelerse, kendilerine yapılan davete icabet eden insanlar da o kadar büyük bir kazanç içinde olacaklardır. Bu gerçek, dünya hayatında da rahatlıkla anlaşılabilir, ancak farkın ne denli büyük olduğu esas olarak ahirette ortaya çıkacaktır. Bir insanın hayatı boyunca kendisinin güzel iş yaptığını sanarak çabalaması, ama yaptığı şeylerin Allah Katında hiçbir geçerliliğinin olmadığını öğren-

mesi kuşkusuz hiçbir şeyle kıyaslanamayacak kadar derin bir hüsran ve hayal kırıklığına sebep olur. Ve unutulmamalıdır ki, insanın bu hüsranı yaşamaktan kurtulmasının tek yolu, Kuran'a ve onun ayetlerini hatırlatan her güzel söze daha da geç olmadan uymasıdır.

Şimdiye kadar bu konuda uzun uzun düşünmemiş olmak ya da ciddi bir karar almamış olmak da insanı kararsızlığa ya da ümitsizliğe düşürmemelidir. Çünkü önemli olan geçmiş değil, içinde bulunduğumuz andır. Ve belki de şu an alınacak bir karar sonsuz nimetlere açılabilecek bir anahtar, bir yol olacaktır. İşte burada önemli olan vicdanın, doğrunun, güzelin ve hak olanın sözünü dinlemek, nefsin her türlü fısıltısına karşı kulakları tıkamaktır. Vakit güzel söze icabet etmenin vaktidir.

Azap size gelip çatmadan evvel, Rabbinize yönelip-dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Rabbinizden, size indirilenin en güzeline uyun; siz hiç şuurunda değilken, azap apansız size gelip çatmadan evvel. (Zümer Suresi, 54-55)

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya

devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte

evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların

çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

> *"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)*

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

> *"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)*

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("*New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life*", *Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330*)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (*Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7*)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

> *Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)*

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır.

Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er say-

fadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

> *Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)*

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da

gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "*Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz*" demek zorunda kalmıştı. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)*

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türe-

mişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. *(Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)*

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: ***Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.***

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

> *Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)*

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara ***"ara-geçiş formu"*** adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

> *Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız arageçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)*

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

> *Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)*

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

> *Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim*

süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani ***"türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.***

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus
2- Homo habilis
3- Homo erectus
4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "*Australopithecus*" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australo-

pithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. *(Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)*

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. *(J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)*

Evrimciler "*Australopithecus* > *Homo habilis* > *Homo erectus* > *Homo sapiens*" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus*, *Homo habilis* ve *Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. *(Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)*

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens nean-

dertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. *(Time, Kasım 1996)*

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

> *Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)*

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en

"bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

> *Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)*

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia eder. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve

evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz ***atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar***. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikrosko-

bunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. ***Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.*** Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın.

Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünya-

nın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri

elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

> *Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağ-*

lılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafe-

lerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

> **Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük**

azap onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)
...Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, ***"büyü"***den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Mu-

sa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

> **(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)**

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

> **Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)**

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Mug-

geridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

> *Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)*

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın. (Bakara Suresi, 32)